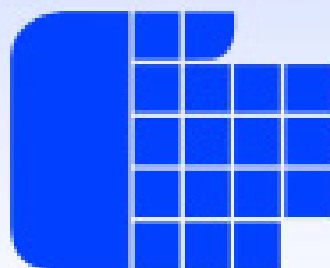

Комисия за Защита на Личните Данни

**ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН**

Брой 6 (105), ноември 2023 г.

ТЕМИТЕ В БРОЯ

(бюлетинът отразява периода септември и октомври 2023 г.)

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ	3
КЗЛД с отличие от AFCEA Секция “СОФИЯ”	3
КЗЛД стана член на Изпълнителния комитет на Глобалната асамблея по въпросите на неприкосновеността	4
КЗЛД стана член на Европейската мрежа на органите за почтеност и сигнализиране на нередности	4
Представител на българския надзорен орган по защита на данните е избран за председател на Координационната група за надзор на Митническата информационна система	5
КЗЛД публикува на сайта си информация относно провеждани обучения по ЗЛПСПОИН	5
Децата и техните лични данни - постоянен фокус на внимание на КЗЛД	6
Тази година Европейският месец на киберсигурността бе съсредоточен върху “социалното инженерство”	8
Съвместно становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно предложение на Европейската комисия за приемане на регламент за рационализиране на трансграничното правоприлагане	8
Съвместно становище на ЕКЗД и ЕНОЗД по законодателната инициатива за цифровото евро	10
ЕКЗД прие насоки относно предаването на данни, предмет на подходящи гаранции съгласно Директивата за правоприлагането	11
КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ НА КЗЛД	12
РЕШЕНИЯ НА КЗЛД	13
СТАНОВИЩА НА КЗЛД	28

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ

КЗЛД С ОТЛИЧИЕ ОТ AFCEA СЕКЦИЯ „СОФИЯ“

На 10 и 11 октомври 2023 г. в Централния военен клуб в София се състоя TechNet Sofia 2023 - юбилейна конференция по случай 30-та годишнина на AFCEA Секция „София“. Конференцията се проведе под наслова „Технологичните предизвикателства и мястото на Българската армия в колективната отбрана и сигурност“, като темата е избрана в контекста на политическата и военна обстановка, с подкрепата на AFCEA International и щаба в Европа.

AFCEA е абривиатура на Armed Forces Communications and Electronics Association, запазена като традиция от създаването на асоциацията през 1946 г. В нея са обединени представители на държавните органи, бизнеса, научни организации, промишлеността и др. Целта на дружеството е да осигури в регионален и международен мащаб среда за обмен на идеи

и информация за модернизация на въоръженията, техниката, електрониката, информационните и комуникационните технологии и създаване на условия за тяхното развитие и успешно внедряване в интерес на националната сигурност и други сфери на обществения живот.

Проведени са десетки конференции, симпозиуми, кръгли маси, изложби и дискусии по разнообразни теми на отбраната, технологичната готовност и съвместимост с НАТО, ЕС, системите за научни изследвания и Шенген, възможностите на националната индустрия за участие в проектите и програмите им.

Към всички гости на събитието, както и лично към президента на AFCEA Секция „София“ бе отправен поздравителен адрес от председателя на българския надзорен орган по защита на личните данни, Венцислав Караджов, в който той заявява *„Националната система за защита на личните данни е част от общонационалната система за сигурност и в този аспект наша обща кауза е защита на правата и сигурността на българските граждани. В името на тази обща цел се надявам на успешно и ползотворно сътрудничество.“*

На официална церемония бяха връчени сертификати и отличия за институционален и персонален принос в сферата на защита на националната сигурност, както и в работата на AFCEA.

За индивидуален принос в работата на AFCEA Sofia сертификат получи дългогодишният член на асоциацията и на нейния управителен съвет проф. Веселин Целков – член на КЗЛД.

Комисията за защита на личните данни бе отличена с юбилеен плакет - AFCEA 30 години, за приноса ѝ в изграждането на националната система за защита на данните като част от системата за защита на националната сигурност, както и за изключително партньорство на AFCEA Секция „София“.

КЗЛД СТАНА ЧЛЕН НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ КОМИТЕТ НА ГЛОБАЛНАТА АСАМБЛЕЯ ПО ВЪПРОСИТЕ НА НЕПРИКОСНОВЕНОСТТА

GPA

Global Privacy Assembly

На 20 октомври 2023 г. КЗЛД беше избрана за член на **Изпълнителния комитет** на **Глобалната асамблея по въпросите на неприкосновеността** – най-значимият глобален форум за обмяна на знания, опит и идеи в сферата на защитата на личните данни и неприкосновеността. Глобалната асамблея по въпросите за неприкосновеността се провежда за първи път през 1979г. под името Международна конференция на комисарите по защита на данните и поверителността. Повече от четири десетилетия тя функционира като платформа за среща на лидерите в областта на защитата на личните данни. Това се постига посредством обединените усилия на организации от 6 континента – общо сто и десет акредитирани членове и шестнадесет наблюдатели.

В своето обръщение по случай присъединяването на българския надзорен орган по защита на личните данни към Изпълнителния комитет на Глобалната асамблея, председателят на КЗЛД Венцислав Караджов изрази благодарност към членовете на асамблеята и заяви желанието на КЗЛД да работи усилено за задълбочаване на сътрудничеството, за да се гарантира, че международните стандарти са приложими навсякъде, отразявайки и културните традиции на всеки член на Глобалната асамблея. Г-н Караджов посочи, че по този начин се създава възможност за съвместно търсене и принос към развитието на световна среда за поверителност, в която правата на хората са гарантирани чрез взаимно признати системи за превенция, отчетност и надзор.

КЗЛД СТАНА ЧЛЕН НА ЕВРОПЕЙСКАТА МРЕЖА НА ОРГАНИТЕ ЗА ПОЧТЕНОСТ И СИГНАЛИЗИРАНЕ НА НЕРЕДНОСТИ

В края на месец октомври 2023 г. КЗЛД се присъедини като член на Мрежата на европейските органи за интегритет и сигнализиране за нередности (NEIWA). С присъединяването на българския надзорен орган по защита на личните данни, в организацията официално членуват две български институции – Комисията за защита на личните данни и Комисията за протовидействие на коупцията.

Мрежата е създадена за да обедини европейските публични органи, натоварени със защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, и/или обработването и разследването на такива сигнали. NEIWA има за цел активно да допринесе за установяването или укрепването на подходящи механизми за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, във всяка държава-членка на ЕС. Учредителното заседание на Мрежата е проведено на 24 май 2019 г. в гр. Хага по инициатива на Нидерландският орган по защита на лицата, подаващи сигнали. NEIWA е платформа за сътрудничество и обмен на знания по темата за защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, като важен елемент в рамките на по-широката тема за борба с корупцията.

През годините съществуващият брой на членуващите институции в NEIWA нарасна до двадесет и седем членове и две организации със статута на наблюдатели. Мрежата се стреми към по-добро разбиране на необходимите компетентност и опит в конкретните органи относно защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, както и при обработването и разследването на такива сигнали.

Предвид новите правомощия на КЗЛД по **Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛСПОИН)**, членството в организацията предоставя възможност за задълбочаване на транснационалното сътрудничество в областта, обмена на опит, изграждането и прилагането на общи международни стандарти.

ПРЕДСТАВИТЕЛ НА БЪЛГАРСКИЯ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ Е ИЗБРАН ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КООРДИНАЦИОННАТА ГРУПА ЗА НАДЗОР НА МИТНИЧЕСКАТА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

CIS SCG

На състоялото се на 5 октомври 2023 г. заседание на **Координационната група за надзор на Митническата информационна система**, за председател на групата единодушно **бе избран** **представителят на българския надзорен орган по защита на данните, Христо Аламин** – началник на отдел „Международно сътрудничество и управление на проекти“ на КЗЛД. Координационната група за надзор

на Митническата информационна система („CIS SCG“) е създадена за да осигури координиран надзор в областта на защитата на личните данни в Митническата информационната система – компютърна система, която централизира митническата информация с цел предотвратяване, разследване и преследване на нарушения на общностното законодателство в сферата митниците и земеделието. Сред нейните основни задачи са: изследване проблемите на внедряването във връзка с функционирането на МИС; изследване трудностите, възникнали по време на проверки от страна на надзорните органи; изследване трудностите при тълкуването или прилагането на регламента за МИС; изготвяне на препоръки за общи решения на съществуващи проблеми и полагане на усилия за подобряване на сътрудничеството между надзорните органи.

Координационната група за надзор се състои от представители на националните надзорни органи на държавите членки на ЕС, отговорни за защитата на данните, както и представители на Европейския надзорен орган по защита на данните. На състоялото се на 5 октомври 2023 г. заседание участие взеха 20 представители на 16 държави-членки на Европейския съюз (Германия, Румъния, Нидерландия, Полша, Чехия, Испания, Малта, Австрия, Ирландия, Швеция, Гърция, Франция, Словения, Дания, Словакия и Унгария), на Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД).

Изборът на г-н Аламин за председател на Координационната група за надзор на Митническата информационна система ще даде възможност в следващите две години КЗЛД да определя дневния ред, да предлага преимуществено приоритетите в дейността на Координационната група за надзор и да си сътрудничи директно с ръководствата на останалите формати по линия на координирания надзор на широкомащабните информационни системи на ЕС – Комитет за координиран надзор, както и Координационните групи за надзор на Евродак и Визова информационна система.

КЗЛД ПУБЛИКУВА НА САЙТА СИ ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНИ ОБУЧЕНИЯ ПО ЗЗЛПСПОИН

Във връзка с постъпила в Комисията за защита на личните данни информация относно провеждане на обучения по новия Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН), Комисията информира задължените лица и гражданите, че **тя не е оторизирала нито една компания или обучителен център да провежда такива обучения, нито е одобрила обучителни програми за това**. Задължените по ЗЗЛПСПОИН лица нямат задължение да участват в такива обучения и тяхното евентуално участие е решение и отговорност на самите тях.

ЗЗЛПСПОИН урежда условията, редът и мерките за защита на лицата в публичния и в частния сектор, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения на българското

законодателство или на актове на Европейския съюз, които застрашават или увреждат обществен интерес и правото на Европейския съюз, както и редът и условията за подаване и разглеждане на такива сигнали или публично оповестена информация.

Законът възлага на КЗЛД да действа като централен орган за външно подаване на сигнали и във връзка с това ѝ вменява редица задължения, които следва да бъдат извършени в определени срокове. Във връзка с това, на 10 март 2023 г. Комисията прие „Пътна карта“, която очертава основните етапи по въвеждането на системата за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения. В съответствие със сроковете, определени в закона, Пътната карта очертава 4 основни времеви етапа и детайлизира конкретните и належащи задачи, произтичащи от него. **Общото на всички етапи е извършването на информационна дейност, която да подпомогне разбирането на смисъла и духа на този закон.** Във връзка с това, както и за да отговори на множество запитвания, отправени към институцията, КЗЛД създаде на своя институционален сайт в раздел „Разяснителни материали по ЗЗЛПСОИН“ с за цел да даде разяснения по принципни въпроси по приложението на закона.

Към момента се идентифицират проблемни области, откриват се грешки, дефинират се често възникващи въпроси и други предизвикателства във връзка с прилагането на закона. **В съответствие с Пътната карта се извършва подготовка за провеждане на предстоящи обучения.**

ДЕЦАТА И ТЕХНИТЕ ЛИЧНИ ДАННИ ПОСТОЯНЕН ФОКУС НА ВНИМАНИЕ НА КЗЛД

Децата и защитата на техните лични данни винаги са били във фокуса на вниманието на КЗЛД. Изключително отговорна и приоритетна е задачата по популяризиране сред децата и техните родители на основните правила за безопасна комуникация в социалната среда, особено чрез дигиталните технологии. Широките възможности, които те предлагат, освен доказаните ползи, крият и редица рискове. Интернет пространството изобилства със снимки и видеа от щастливи лични и семейни събития, направени и споделени с много позитивизъм и добри намерения. Но това може да се окаже врата за навлизане в личното пространство, която не винаги се ползва само от добροжелатели.

Първият учебен ден е щастливо събитие, което често се споделя от родителите на учениците, особено на първокласниците. Това е свързано с много публикувани онлайн снимки и видеа на усмихнати деца с цветя и прекрасно настроение. По случай предстоящото начало на учебната година, в началото на септември Комисията за защита на личните данни прие тематичен информационно-разяснителен материал, посветен на това събитие през призмата на защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни на децата. Материалът е публикуван в специализирания раздел на институционалната интернет страница, озаглавен „Децата и техните лични данни“.

Предоставяме го и в информационния бюлетин:

Снимки и видеа от началото на учебната година – защитете информацията за Вашето дете

#ПомислиПредиДаПубликуваш

Традиционно в навечерието на 15 септември социалните медии преливат от снимки и видеа на усмихнати деца с училищни чанти в ръка, включващи надписи, че са #отновонаучилище.

Първият учебен ден е важен крайъгълен камък, който гордите родители искат да уловят и споделят онлайн.

Но небрежният акт на споделянето им понякога може да доведе до непреднамерено разкриване на лична информация, която, в неподходящи ръце, може да доведе до сериозни неблагоприятни последици.

Така че, ако обмисляте да споделите онлайн снимка или видео на Вашето дете от първия му учебен ден, помислете преди да го направите, като се съобразите с четирите съвета по-долу:

1. Не споделяйте прекалено много

Най-новите тенденции показват, че децата позират, държейки мини черни дъски, на които е написано името им, възрастта им, класа, в който отиват, както и името на техния учител.

Ако ще публикувате такива снимки или видеа, бъдете разумни. Не включвайте допълнителна информация, която може да идентифицира Вашето дете и къде то ходи на училище.

2. Какво има на заден план?

Има ли нещо на фона на снимката или видеото, което може да доведе до прекалено споделяне на информация за Вашето дете? Например:

- Вижда ли се гербът, логото или други отличителни знаци на училището на Вашето дете върху униформата му?
- Отбелязахте ли училището на снимката или видеото?
- Ако те са направени пред входната Ви врата, вижда ли се номерът на жилището Ви и активирана ли е функцията за показване на местоположението?
- Ако сте ги направили на територията на училището, името на училището вижда ли се някъде на заден план?
- Има ли други деца, които може да не са се съгласили да бъдат снимани, респ. да бъде публикувана снимка или видео, на което се виждат и те?

Парчетата от тази информация могат да бъдат събрани заедно и да разкрият допълнителна информация, която първоначално може би не бихте искали да споделите. Поради това винаги проверявайте какво има на заден план.

3. Говорете с децата си

Снимките и видеата са лични данни, а тези на Вашите деца са **техни** лични данни. Винаги си струва да поговорите с детето си и да го попитате дали се радва, че публикувате онлайн негови снимки и видеа.

Ако това не е нещо, което му харесва, тогава не го правете. Помислете също така и преди да ги споделите с приятелите си в група за лични съобщения.

4. Кой искам да види тези снимки и видеа?

Преди да ги публикувате се запитайте „Кой искам да ги види?“. Настройте профила си в „**поверителен**“ режим, така че само приятелите Ви да могат да виждат тези публикации.

Следва да се има предвид, че в социалните медии всички имаме „приятели или последователи“, които никога не сме срещали в реалния живот. Така че помислете дали да не ограничите аудиторията си до „близки приятели“. Също така не забравяйте да проверите дали списъкът Ви с „близки приятели“ все пак не включва хора, за които според Вас ще е неприемливо да виждат тази информация.

ТАЗИ ГОДИНА ЕВРОПЕЙСКИЯТ МЕСЕЦ НА КИБЕРСИГУРНОСТТА БЕ СЪСРЕДОТОЧЕН ВЪРХУ “СОЦИАЛНОТО ИНЖЕНЕРСТВО”

Октомври е Европейският месец на киберсигурността и през 2023 година бе 11-ото издание на тази ежегодна кампания на ЕС, посветена на насърчаването на киберсигурността сред гражданите и организациите на ЕС и на предоставянето на актуална информация за онлайн сигурността чрез повишаване на осведомеността и споделяне на добри практики. Европейският месец на киберсигурността се организира от Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA), Европейската комисия и държавите-членки на ЕС, като се провеждат събития в цяла Европа през целия месец октомври. През октомври бяха популяризирани и най-успешните и иновативни рекламни материали, произведени от държавите-членки на ЕС през годините. Началото на кампанията бе дадено в края на септември в Европейския парламент. Тази година кампанията бе насочена към „социалното инженерство“ - разрастващо се явление, при което измамниците се опитват да манипулират хората да извършват действия онлайн или да предоставят чувствителна и/или лична информация, която след това се използва за злонамерени цели. Картината на заплахите, публикувана от ENISA, установява, че фишингът се е превърнал в най-честата заплаха за получаване на достъп до организация. След като нарушителите имат достъп до вътрешността на дадена организация, могат да бъдат извършени допълнителни атаки, като например ransomware.

При стартиране на тазгодишната кампания Маргаритис Схинас, вицепрезидент за насърчаване на европейския начин на живот, заяви: „Европейският месец на киберсигурността има за цел да повиши осведомеността ни за киберсигурността и да ни накара да се справим с киберзаплахите. Това ни напомня, че можем лесно да подобрим собствената си киберсигурност, като придобием някои добри цифрови навици. Като сме нащрек срещу измамници, можем да бъдем в безопасност.“

Тиери Бретон, комисар по въпросите на вътрешния пазар, добави: „Измамниците стават все по-креативни в начините си да атакуват лица и организации. Ето защо е от съществено значение да сме нащрек с новите технологии и да приемаме нашата онлайн безопасност много сериозно. Киберзаплахите се развиват с бързи темпове и поведението на гражданите може да играе основна роля за това как да бъдат защитени в кибер пространството - това е наша споделена отговорност.“

Повече информация за тазгодишните събития в различни държави-членки

СЪВМЕСТНО СТАНОВИЩЕ НА ЕКЗД И ЕНОЗД ОТНОСНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ НА РЕГЛАМЕНТ ЗА РАЦИОНАЛИЗИРАНЕ НА ТРАНСГРАНИЧНОТО ПРАВОПРИЛАГАНЕ

През септември 2023 г. Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) и Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) приеха **Съвместно становище относно предложението на Европейската комисия за регламент за определяне на допълнителни процедурни правила във връзка с изпълнението на Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД)**. Предложението има за цел да гарантира навременното приключване на разследванията и предоставянето на бързи средства за правна защита на физическите лица при трансгранични случаи чрез хармонизиране на редица процедурни различия между държавите в ЕС и рационализиране на процедурата за трансгранично сътрудничество. Предложението е в резултат на списъка със заявени желания, изпратен от ЕКЗД на Европейската комисия през октомври 2022 г.

Председателя на ЕКЗД Ану Талус заявява: „Приветстваме бързата реакция на Комисията в отговор на призива ни за действие и се радваме, че нашият списък с желания вече е превърнат в конкретно законодателно предложение, което ще допълни ОРЗД. С настоящото съвместно становище се стремим да гарантираме, че новият регламент функционира ефективно за всички страни, които имат отношение към този въпрос. Настоятелно призоваваме съзаконодателите бързо да приемат този нов регламент като се има предвид неговото голямо значение“.

Според председателя на ЕНОЗД Войчех Виевиоровски „Предложението на Комисията е похвален опит за преодоляване на някои от установените от експертите и практикуващите специалисти предизвикателства, свързани с управлението на механизма за обслужване на едно гише. С нашето съвместно становище се надяваме да подобрим допълнително бъдещото законодателство и по-специално да подпомогнем навременното разрешаване на трансгранични случаи, както и да гарантираме, че процесуалните права на жалбоподателите се зачитат, като се имат предвид ограниченията, присъщи за модела на прилагане на ОРЗД. Освен това призоваваме съзаконодателите да използват тази възможност за преодоляване на практическите пречки пред ефективното сътрудничество между националните органи за защита на данните и ЕНОЗД“.

ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват усилията на Комисията за хармонизиране на информацията, която трябва да бъде предоставена, за да може дадена жалба да се счита за допустима и освен това призовават за изчерпателна хармонизация на изискванията за допустимост. Те също така отбелязват като положителни поясненията относно правото на достъп до административна преписка. Наред с това предложението на Комисията за насърчаване намирането на консенсус на ранен етап от процедурата за сътрудничество е от ключово значение за по-ефективното и засилено сътрудничество в областта на правоприлагането. Наред с няколко други препоръки, ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че предложенията за намиране на консенсус биха могли да бъдат подобрени, като се гарантира, че засегнатите надзорни органи участват по-активно в различните етапи на процедурата, тъй като по този начин ще се избегнат евентуални спорове на по-късен етап. По-специално „предварителните констатации“, адресирани до разследваните страни, и „предварителното становище“ за отхвърляне на дадена жалба следва да бъдат споделени със засегнатите надзорни органи, преди да бъдат изпратени на разследваните страни или на жалбоподателя. Освен това за някои етапи от процедурата следва да се определят срокове, които могат да бъдат удължавани при надлежно обосновани обстоятелства, за да се даде възможност за бързо и ефикасно изпълнение.

ЕКЗД и ЕНОЗД подчертават, че в предложението не следва да се ограничава неправомерно способността на засегнатите надзорни органи да повдигат относими и обосновани възражения относно даден проект на решение, включително относно обхвата на разследването. Те също така призовават съзаконодателите да не променят настоящия подход по отношение на правото на страните да бъдат изслушани в рамките на процедурата за разрешаване на спорове, която се задейства, когато органите за защита на данните (ОЗД) не успеят да постигнат консенсус по даден случай. Съгласно предложената промяна ще се изисква председателят на ЕКЗД да предостави на разследваните страни и на жалбоподателя „изложение на мотивите“. Това не е в съответствие с архитектурата на системата за обслужване на едно гише, както и не е необходимо с оглед на настоящата практика, която позволява на ЕКЗД надлежно да вземе предвид становищата на страните и да вземе решение в рамките на сроковете.

По отношение на процедурата по спешност съгласно член 66, параграф 2 от Общия регламент, ЕКЗД и ЕНОЗД призовават съзаконодателите да уточнят, че окончателните мерки се приемат от компетентните ОЗД и когато е целесъобразно, с по-широк обхват от територията на отпращаващото искането ОЗД.

И накрая, както ЕНОЗД подчертава в своя принос към инициативата на Комисията, изпратен на ЕК през април 2023 г., следва да се обърне внимание на съществуващите практически пречки пред ефективното сътрудничество между националните органи по защита на данните и ЕНОЗД, поради което ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват въвеждането на специална разпоредба за тази цел.

СЪВМЕСТНО СТАНОВИЩЕ НА ЕКЗД И ЕНОЗД ПО ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ИНИЦИАТИВА ЗА ЦИФРОВОТО ЕВРО

На 18 октомври 2023 г. Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) и Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) приеха **Съвместно становище по предложения регламент относно цифровото евро като цифрова валута на централната банка**. Цифровото евро има за цел да предостави на хората възможността да извършват плащания по електронен път, както онлайн, така и офлайн, като допълнително средство за плащане наред с пари в брой.

ЕКЗД и ЕНОЗД посочват, че предложеният регламент разглежда много аспекти на защитата на данните на цифровото евро, обръщайки специално внимание на офлайн режим за минимизиране на обработването на лични данни. ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват факта, че потребителите винаги ще имат избор да плащат в цифрово евро или в брой, като в същото време отправят няколко препоръки за по-добро гарантиране на най-високите стандарти за защита на личните данни и поверителност за бъдещото цифрово евро. Съгласно предложения регламент Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки могат да създадат единна точка за достъп, за да проверят дали количеството цифрови евро, държани от всеки потребител, не надвишава максимално разрешеното количество. ЕКЗД и ЕНОЗД посочват, че тази проверка ще бъде извършена чрез обработка на идентификатори на потребителите на цифрово евро и свързаните с тях лимити за притежаване. В своето съвместно становище те призовават за разяснения относно обработването на тези идентификатори. Освен това ЕКЗД и ЕНОЗД съветват да се оцени дали единната точка за достъп е необходима и пропорционална, като подчертават, че техническите мерки, позволяващи децентрализирано съхранение на тези идентификатори, са осъществими като алтернатива.

Що се отнася до механизма за разкриване и предотвратяване на измами (FDPM), включен в предложения регламент, ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че му липсва предвидимост. Според тях обработването на лични данни в рамките на този механизъм от ЕЦБ и доставчиците на платежни услуги не е ясно дефинирана. Те препоръчват допълнително доказване на необходимостта от механизма. При липса на такава демонстрация се препоръчва да се обмислят по-малко натрапчиви мерки от гледна точка на защитата на данните. Освен това ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват да се определят ролята и задачите на ЕЦБ, националните централни банки и доставчиците на услуги в този контекст, в съответствие с основните принципи за защита на данните.

ЕКЗД и ЕНОЗД настоятелно препоръчват въвеждането на „праг на поверителност“ за онлайн транзакции, под който не се проследяват нито офлайн, нито онлайн транзакции на ниска стойност, за целите на борбата с изпирането на пари и за борба с финансирането на тероризма. За да се намали рисковият профил срещу изпирането на пари/финансирането на тероризъм при онлайн транзакциите в цифрово евро с ниска стойност, ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват включване на задължение за прилагане на подходящи технически мерки по време на фазата на проектиране на цифровото евро.

В заключение ЕКЗД и ЕНОЗД подчертават, че предложеният регламент следва допълнително да изясни отговорностите за защита на данните на ЕЦБ и на доставчиците на платежни услуги. Това включва правните основания, на които ЕЦБ и доставчиците трябва да разчитат, и видовете лични данни, които трябва да обработват за издаването, разпространението и използването на цифровото евро.

ЕКЗД ПРИЕ НАСОКИ ОТНОСНО ПРЕДАВАНЕТО НА ДАННИ, ПРЕДМЕТ НА ПОДХОДЯЩИ ГАРАНЦИИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВАТА ЗА ПРАВОПРИЛАГАНЕТО

На 27 септември 2023 г. прие и публикува за обществено обсъждане **Насоки относно прилагането на чл. 37 от Директивата за правоприлагане** (Директива 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета).

Насоките имат за цел да предоставят практически указания относно прилагането на чл. 37 Директивата, отнасящи се до предаването на лични данни от компетентни органи на държави от ЕС на органи на трети държави или международни организации, компетентни в областта на правоприлагането. По-специално, целта на насоките е осигурят яснота относно правния стандарт за подходящи гаранции, които компетентните органи трябва да прилагат съгласно член 37, параграф 1, букви а) и б) от Директивата и, съответно, относно съответните фактори за оценка дали съществуват такива гаранции.

Насоките трябва да служат като ориентир за страните от ЕС, когато предвиждат създаване или изменение на инструменти за предаване на данни съгласно чл. 37 (а) от Директивата. В това отношение те предоставят указания и на националните органи по защита на данните, в случай че консултират или участват по друг начин в договарянето на такива инструменти или когато впоследствие преразглеждат тяхното прилагане. Освен това тези насоки разглеждат ролята на надзорните органи в контекста на задълженията за отчетност на администратора на данни съгласно чл. 37(2) и (3) от Директивата.

В насоките се припомня, че всяко предаване на лични данни изисква по същество еквивалентно ниво на защита в третата държава получател или международната организация и че предаванията по никакъв начин не трябва да снижават нивото на защита, приложимо в ЕС. Освен това насоките разглеждат използването на правно обвързващ инструмент (член 37, буква а) от Директивата) в сравнение с оценка, извършена от администратор(член 37, буква б) от Директивата) и подчертават, че на последния трябва да се разчита само когато оценката се основава на внимателен анализ на съответната правна рамка и практики, установяващи, че въпросният трансфер е обект на подходящи гаранции.

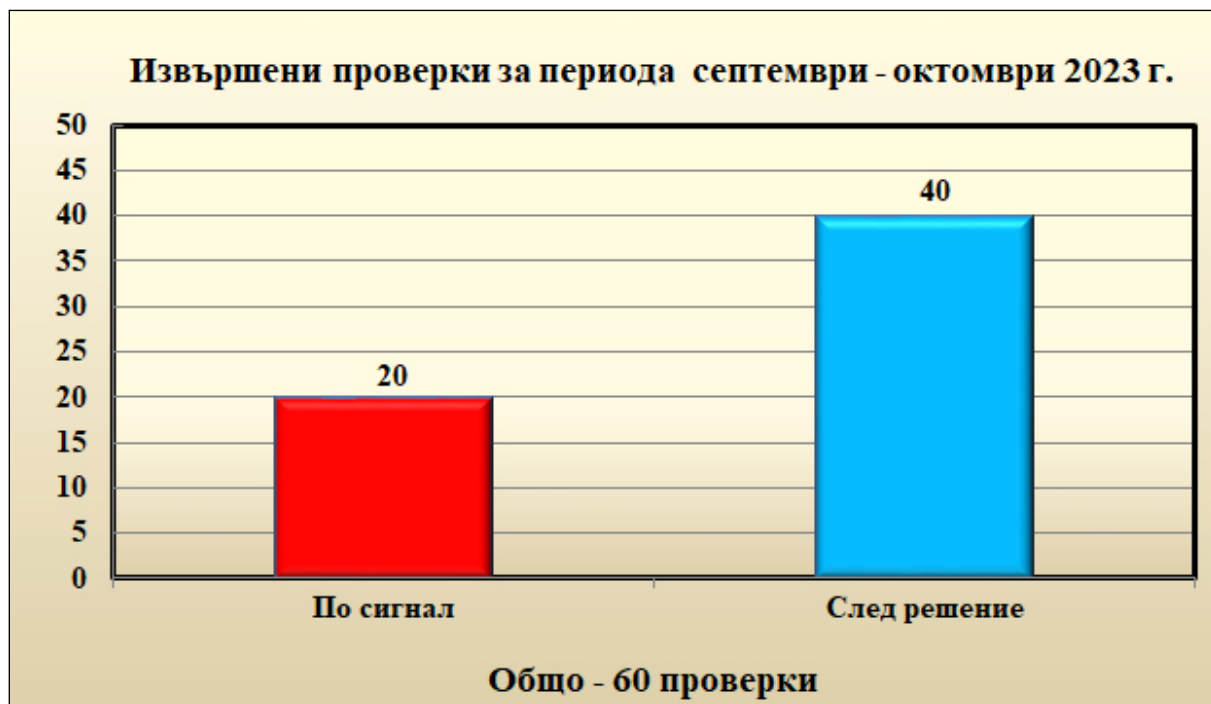
В насоките са включени практически указания, като например списък с елементи, които трябва да бъдат взети предвид в правно обвързващ инструмент, както и примери за категоризиране и оценка на обстоятелствата при извършване на предаване на данни.

КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ

СТАТИСТИКА И АНАЛИЗ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ ЗА ПЕРИОДА СЕПТЕМВРИ-ОКТОМВРИ 2023 Г.

На основание чл. 58, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета, през месеците септември и октомври 2023 г. са извършени общо 60 проверки – 20 след постъпили в КЗЛД сигнали и 40 след решение на КЗЛД.

Разгледани са 111 искания, включително различни запитвания по актуални въпроси, относно защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни. По подадените сигнали, за изясняване на факти и обстоятелства са изисквани становища от съответните администратори на лични данни във връзка с твърденията за нарушения на законодателството в областта за защита на личните данни. На всички податели са изпратени съответните отговори за предприетите действия и резултати, а когато е необходимо са изпращани и на съответните органи или институции, за отношение по компетентност.

Във връзка с констатации, че с определени операции по обработване на лични данни са нарушени разпоредби на регламента, за отчетния период КЗЛД е упражнила корективни правомощия по чл. 58, § 2 от Регламент (ЕС) 2016/679, като на съответните администратори на лични данни са издадени 11 разпореждания, отправени са 6 предупреждения и са наложени 2 имуществени санкции/глоби.

РЕШЕНИЯ ПО ЖАЛБИ

КЗЛД публикува в своя бюлетин и на институционалния си сайт решения по жалби, с цел да се осигури прозрачност за обществеността относно практиката на Комисията при разглеждането на жалби на граждани. За постигането на тази цел не е необходимо публикуване на всички решения на КЗЛД по жалби, а отразяване произнасянето на Комисията по различни казуси. Всички публикувани решения на КЗЛД са с анонимизирани лични данни на физическите лица и голяма част от имената на юридическите лица.

РЕШЕНИЕ

№ ППН-02-80/2023 г.

София, 12.10.2023 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: Венцислав Караджов, Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков на заседание проведено на 26 юли 2023 г., на основание чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на личните данни във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679, постави за разглеждане жалба рег. № ППН-02-80/09.02.2023 г., подадена от Г.К. срещу Община.

Административното производство е по реда на чл. 38 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Комисията за защита на личните данни е сезирана с жалба с предмет твърдения за неправомерно обработване на лични данни (име, ЕГН, номер на лична карта, подпис и документ-договор за покупко-продажба) чрез публикуването им в интернет.

Жалбоподателката при търсене в Google по трите си имена на 08.02.2023 г. е узнала, че се визуализират личните ѝ данни. Информира, че върху публикувания договор за покупко-продажба се виждат и данни на съпруга ѝ (Ж.К.).

Г-жа Г.К. сочи, че е притеснена от този факта, че данните ѝ са достъпни в интернет от 14.02.2019 г.

Моли да бъде потърсена отговорност от виновните лица и личните ѝ данни да бъдат заличени от търсачките.

Към жалбата са приложени снимки/разпечатки от <https://www.google.com/search?..>; предложение от кмета на Общината до общинския съвет - № *****; договор за покупко-продажба от 18.01.2018 г., сключен от жалбоподателката и Ж.К. като продавачи и А.И. като купувач; скица.

Сезиран е компетентен да се произнесе орган – КЗЛД, която съгласно правомощията си по чл. 10, ал. 1 от ЗЗЛД във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679, разглежда жалби срещу актове и действия на администраторите на лични данни, с които се нарушават правата на субекти на данни свързани с обработване на лични данни, като не са налице изключенията по чл. 2, § 2, буква „в” и чл. 55, § 3 от Регламент (ЕС) 2016/679, предвид обстоятелството, че случаят не касае дейности по обработване извършвани от физическо лице в хода на чисто лични или домашни занимания и/или дейности извършвани от съдилищата при изпълнение на съдебните им функции.

За да упражни правомощията си, Комисията следва да бъде валидно сезирана.

Жалбата съдържа задължително изискуемите реквизити, а именно: данни за жалбоподателката, дата на узнаване на твърдяното нарушение, лице срещу което е жалбата, естество на искането и подпис, с оглед на което същата е редовна.

Жалбата е процесуално допустима - Нарушението е извършено на 14.02.2019 г., (твърдения в жалбата), жалбоподателката е узнала на 08.02.2023 г. (протокола за телефонен разговор). Жалбата е подадена на 09.02.2023 г. Жалбата е подадена от лице с правен интерес – Г.К. срещу администратор на лични данни – Община.

Жалбата има за предмет обработване на личните данни на г-жа Г.К. (три имена, ЕГН, номер на лична карта, подпис и документ-договор за покупко-продажба), публикувани в интернет сайта на Общината

В условията на залегалото в административния процес служебно начало и задължението на административния орган за служебно събиране на доказателства и изясняване на действителните факти от значение за случая е изготвен протокол за екранни разпечатки по твърденията в жалбата № ППН-02-80#1/13.03.2023 г.

С г-жа Г.К. е проведен телефонен разговор (протокол № ППН-02-80#2/14.03.2023г.) и тя е уведомена за образуването от КЗЛД административно производство и същата е заявила, че след като е намерила личните си данни във файл, който се е отварял, се е обадила до общината и след 2-3 дни тези данни вече не са се виждали.

С писмо № ППН-02-80#3/17.03.2023 г., с оглед служебното начало и задължението на административния орган за служебно събиране на доказателства и изясняване на действителните факти от значение за случая е поискано становище по жалбата от Общината, както и политика за защита на личните данни на общината.

Общината предоставя Политика за защита на лични данни на общината, но не изразява становище по твърденията в жалбата, поради което ѝ е изпратено отново искане за становище по жалбата, получено на 05.04.2023 г. Общината не изразява становище.

На проведено на 05.04.2023 г. заседание на КЗЛД жалбата е приета за допустима и като страни в производството са конституирани: жалбоподател – Г.К. и ответна страна – Община;

Насрочено е открито заседание за разглеждане на жалбата по същество за 26.07.2023 г., което ще се проведе от 13.00 часа в административната сграда на КЗЛД в гр. София, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2, Заседателна зала, ет. 4, за което страните са редовно уведомени.

На проведеното на 26.07.2023 г. заседание на КЗЛД, жалбата е разгледана по същество.

Жалбата е основателна срещу Общината.

Страните са редовно уведомени, не се явяват и не се представляват в заседанието пред комисията.

Приложената разпечатка към жалбата сочи, че към 08.02.2023 г. при търсене в Google по трите имена на г-жа Г.К. са се визуализирали в сайта на Общината личните ѝ данни - три имена, ЕГН, номер и дата на издаване на лична карта.

След извършване на служебна проверка от комисията по имената на г-жа Г.К. в сайта на Общината не се визуализира резултат. В телефонен разговор с жалбоподателката, тя е съобщила, че след като е намерила личните си данни в интернет във файл, който се е отварял, се е обадила до Общината и след 2-3 дни тези данни вече не са се виждали (файлът не е могъл да се отвори).

Изводът е, че нарушението е преустановено, но към подаването на жалбата е било налице и не може да намери приложение нито едно от условията за законосъобразно обработване на лични данни по член 6, § 1, б. „а” – б. „е”, от Регламент (ЕС) 2016/679, а именно б. „а” - субекта на данни е дал съгласие за обработване на личните му данни за тази цел (основанието не е подходящо при обработването на лични данни от публични органи); б. „б” - обработването е необходимо за изпълнението на договор, по който субектът на данните е страна, или за предприемане на стъпки по искане на субекта на данните преди сключването на договор (неприложимо в случая); б. „в” -

обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора (не е установени и не се сочи от администратора); б. „г” - обработването е необходимо, за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго физическо лице (неприложимо в случая); б. „д” - обработването е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора (задача от обществен интерес или законови задължения за администратора не са установени); б. „е” - обработването е необходимо за целите на легитимните интереси на администратора или на трета страна, освен когато пред такива интереси преимущество имат интересите или основните права и свободи на субекта на данните, които изискват защита на личните данни. Последното основание не се прилага за обработване, извършвано от публични органи при изпълнението на техните задачи.

В допълнение, администраторът е допуснал нарушение освен на принципа за „законосъобразно, добросъвестно и по прозрачен начин по отношение на субекта на данни” обработване на личните му данни и на принципа за „свеждане на данните до минимум” при обработване на лични данни на субект на данни чрез публикуването им в интернет.

На практика, за да бъде спазен принципа за добросъвестно и по прозрачен начин обработване на данни по отношение на субекта на данни, се изисква субектът на данни да е информиран за съществуването на операция по обработване и за нейната цел, както и да му се предостави информация за обработването. От фактите по случая, а именно, че субекта на данни е разбрал за обработването случайно, следва извод, че обработването не е добросъвестно и прозрачно.

Всяко обработване винаги трябва да е за конкретна, изрично указана и легитимна цел, в противен случай операциите по обработване биха създали опасност от нарушаване на основни права на субектите на данни. За да бъдат сведени до минимум обработваните данни е необходимо винаги при публикуването им в интернет да се заличават данни, които могат да доведат до идентифициране на едно физическо лице – ЕГН, подпис, адрес, номер на лична карта. Имената се посочват с инициали.

Установеното нарушение е довършено с акта на своето извършване, но вече е отстранено, поради което даването на срок от комисията за отстраняването му се явява безпредметно.

От изложеното следва, че Общината, администратор, е допуснал нарушение на член 6, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, касаещ основанията за законосъобразно обработване на лични данни на субект на данни и на чл. 5, § 1, б. „а” и „в” от Регламент (ЕС) 2016/679, касаещи принципите за „законосъобразно, добросъвестно и по прозрачен начин по отношение на субекта на данни” и на „свеждане на данните до минимум” при обработване на личните данни на субект на данни.

С оглед значимостта на обществените отношения, регулирани от ОРЗД и ЗЗЛД, нарушенията на разпоредбите им следва да се квалифицират като такива с висока степен на обществена опасност, а Комисията за защита на личните данни има задължение - в качеството си на контролен орган, да следи за осъществяване на законосъобразно обработването на личните данни на физическите лица.

КЗЛД разполага с оперативна самостоятелност по чл. 38, ал. 3 от ЗЗЛД, като преценява кое от корективните правомощия по чл. 58, § 2 от Регламента да упражни. Преценката се основава на съображения за целесъобразност и ефективност на решението при отчитане на особеностите на всеки конкретен случай и степента на засягане на интересите на конкретно физическо лице и на обществения интерес. Правомощията по чл. 58, § 2, без това по б. „и”, имат характера на принудителни административни мерки, чиято цел е да предотвратява и да преустановят извършването на нарушения, като по този начин се постигне дължимото поведение в областта на защита на личните данни.

Предвид изложеното и основателността на жалбата, на основание чл. 58, § 2, б. „г” на Общината следва да бъде издадено разпореждане да съобрази операциите по обработване на лични данни на субекти на данни с разпоредбите на Регламента като изработи вътрешни правила, които да изискват двустепенна проверка и идентификация на информацията, която се публикува; да въведе

изисквания за периодичен скрининг на интернет страницата на Общината с оглед проверка и спазване на изискванията за обработване на лични данни на интернет страницата на общината; да извърши обучение на служителите си както за наличните правила и политики, така и за ново въведените допълнителни изисквания за обработване на лични данни.

Така мотивирана, като взе предвид основателността на жалбата, обстоятелствата, установени в настоящото административно производство и на основание чл. 38, ал. 3 от ЗЗЛД, Комисията за защита на личните данни,

РЕШИ:

1. Обявява жалба с рег. ППН-02-80/09.02.2023 г., подадена от Г.К., за основателна;

2. На основание чл. 58, § 2, буква „г” от Регламент (ЕС) 2016/679 за нарушение на чл. 6, § 1, чл. 5, § 1, буква „а” и буква „в” от същия, издава разпореждане на администратора Община да съобрази операциите по обработване на лични данни на субекти на данни с разпоредбите на Регламента и да изработи вътрешни правила, които да изискват двустепенна проверка и идентификация на информацията, която се публикува; да въведе изисквания за периодичен скрининг на интернет страницата на Общината с оглед проверка и спазване на изискванията за обработване на лични данни на интернет страницата на общината; да извърши обучение на служителите си както за наличните правила и политики, така и за нововъведените допълнителни изисквания за обработване на лични данни.

3. Срок за изпълнение на издаденото разпореждане – двумесечен от влизането на решението в сила за изработване на правилата и шестмесечен за извършване на обучението, след което Общината да уведоми комисията за изпълнението, като представи съответните относими доказателства.

Решението да се съобщи на заинтересованите лица по реда на АПК.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Комисията за защита на личните данни пред Административния съд София-област.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

РЕШЕНИЕ

№ ППН-02-601 /2021/

София, 12.10. 2023 г.

Комисията за защита на личните данни /„Комисията”, „КЗЛД”/ в състав: председател – Венцислав Караджов, членове – Мария Матева и Веселин Целков, на редовно заседание, проведено на 27.07.2023 г., на основание чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/, чл. 57, § 1, б. „е” от Регламент 2016/679 и чл. 40, ал. 1 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация /ПДКЗЛДНА/ разгледа по основателност жалба № ППН-02-601/26.11.2021, подадена от А.В. срещу М.В. с предмет видеонаблюдение.

Административното производство се развива по реда на Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ и чл. 38 от ЗЗЛД.

Комисията за защита на личните данни е сезирана с горепосочената жалба с твърдения за незаконосъобразно видеонаблюдение, осъществявано в имота на ответника, находящ се в с. К., считано от месец януари 2021 г., като същото според жалбоподателя е с насоченост неговите двор и жилище. Сезира се КЗЛД с искане видеонаблюдението да бъде преустановено.

На основание чл. 38, ал. 2 от ЗЗЛД за образуваното производство е уведомен жалбоподателят /ППН-02-601#1/2022 г. и ППН-02-601#7/2022 г./, като са му разяснени правата по чл. 34 и сл. от АПК. Въз основа на това постъпва отговор /ППН-02-601#2/2022 г./ с разяснения на жалбата.

Изискани са информация и доказателства от трети лица – кмета на с. К. за изясняване на адреса на ответната страна /ППН-02-601#3/2022 г., ППН-02-601#4/2022 г./.

На основание чл. 26, ал. 1 от АПК ответникът е уведомен за образуваното производство, като е изискано становище по жалбата /писмо № ППН-02-601#6/2022 г./.

Въз основа на Заповед № РД-15-206/13.06.2022 г. е извършена проверка на процесния имот, като от администратора на лични данни М.В. е попълнен въпросник съобразно Приложение № 2 към Инструкцията за практическо осъществяване на надзорната дейност в КЗЛД. Съставен е Констативен акт № ППН-02-606/2022 г., от който се установяват следните обстоятелства:

- В поземлен имот, собственост на М.В., са монтирани 4 устройства за видеонаблюдение по фасадата на сградата.
- Записите се изтриват чрез припокриване в срок от 10 дни.
- Устройство с условно наименование „камера 1“ не функционира към момента на проверката, като последният запис преди повредата е от 07.08.2022 г. Същото е с насоченост фасадата на сградата, улицата пред имота на ответника и части от оградата на жалбоподателя.
- Устройства с работно наименование „камера 2“, „камера 3“ и „камера 4“ са с насоченост недвижимия имот на ответника, като последният наличен запис е от 10.09.2022 г.
- Достъп до записите се осъществява дистанционно от телефоните на М.В., като кадри се съхраняват на карти-памет за срок от около 10 дни, след което се припокриват от по-нови.
- Видеонаблюдението се извършва с цел охрана на частната собственост на М.В..
- Към момента на проверката в обхвата на заснемане не попада имота на жалбоподателя, но при евентуално въвеждане в експлоатация на изключеното устройство „камера 1“ биха могли да попаднат части от имота на жалбоподателя, както и улицата между двата имота, според налични записи, приобщени към Констативния акт.
- Системата позволява идентификация на физически лица, но не и лицево разпознаване.
- Достъпът до нея е ограничен посредством потребителско име и парола.
- Налице е информационен стикер, че обектът е под видеонаблюдение.
- Не са представени правила и процедури за защита на личните данни.

На страните е връчен екземпляр от Констативния акт със срок за изразяване на становище /ППН-02-601#11/18.05.2023 г. и ППН-02-601#12/26.05.2023 г./. Такова не е постъпило в срока за отговор, а и след това.

Комисията се е произнесла по редовността и допустимостта на жалбата /ППН-02-601#13/20.06.2023 г./ по реда на чл. 38, ал. 1 от ПДКЗЛДНА, като е насрочено заседание за разглеждане на жалбата по същество за 27.07.2023 г., за което страните са редовно уведомени /ППН-02-601#15/30.06.2023 г. и ППН-02-601#16/30.06.2023 г. /.

На проведеното открито заседание страните не се явяват и не се представляват.

При така установеното от фактическа страна, от правна страна жалбата се явява частично основателна по следните съображения:

Жалбата е подадена от субект на данни с правен интерес – защита на свое субективно право на защита на личните данни, гарантирано от Регламент 2016/679 и от ЗЗЛД. Жалбата попада в законоустановената компетентност на КЗЛД по чл. 6, ал. 1 от ЗЗЛД. Не са налице изключенията от материалния обхват на Регламента, визирани в чл. 2, § 2 от с.а., включително не е налице обработване, изключващо приложимостта на Регламента на основание чл. 2, § 2, б. „в“ от Регламента, тъй като обработването за целите на т. нар. „домашни занимания“ следва да обхваща само непосредствената лична сфера на лицата, като в разглеждания случай това не е така, напротив – насочеността и обхватът на някои от камерите включва и чужда недвижима собственост, респективно – с така осъществяваното видеонаблюдение потенциално се засягат личните данни на неопределен кръг лица.

Видеонаблюдението, като поредица от дейности по заснемане и излъчване на кадри, а в някои случаи и по записване, представлява дейност по „обработване“ на лични данни по смисъла на чл. 4, т. 2 от Регламент (ЕС) 2016/679, когато чрез същото могат да бъдат идентифицирани физически лица посредством една или повече физически или поведенчески характеристики. В разглеждания случай изградената система разполага с технически параметри, достатъчни, така че да могат да бъдат идентифицирани физически лица, в случай че същите попаднат в обсега на видеонаблюдението, независимо, че такава идентификация може да не е безспорна /като последното не е необходимо, за да бъде налице обработване на лични данни по смисъла на чл. 4, т. 1 от Регламента/.

Администратор на лични данни по смисъла на чл. 4, т. 7 от Регламента е ответникът М.В., доколкото същият самостоятелно определя целите и средствата за обработването на лични данни – охрана на собствен недвижим имот чрез монтиране на камери, възпроизвеждане, излъчване и съхранение на кадри. Осъществяваното видеонаблюдение се установява от Констативен акт № ППН-02-606/2022 г., като не се оспорва от страните и не се опровергава от събраните доказателства.

Доколкото част от процесната система за видеонаблюдение /„камера 2“, „камера 3“ и „камера 4“/ е изградена, така че обхваща само частната собственост на ответника, то лични данни на жалбоподателя не се обработват, респективно жалбата в тази част е неоснователна.

Процесите по обработване на лични данни на жалбоподателя и на трети лица се изразяват във видеонаблюдение посредством устройство, условно наречено „камера 1“, както и в съхранение на записи.

В тази част жалбата се явява основателна. В съответствие с констатираното /стр. 14 от КА/ е осъществявано видеонаблюдение, обхващащо улици и места с обществено предназначение, както и частната собственост на жалбоподателя. Констатирано е, че устройството е извършвало записи с възможност за звукозапис, като последният наличен такъв е от 07.08.2022 г.

Осъществяваното по този начин видеонаблюдение е извършвано без правно основание по смисъла на чл. 6, § 1 от Регламента, а именно:

- Субектът на данни и настоящ жалбоподател не е предоставил свободно дадено, изрично, конкретно, информирано и оттегляемо съгласие за обработване на личните му данни за една или повече конкретни цели.

- Обработването не е необходимо за изпълнението на договор, по който субектът на данните е страна, или за предприемане на стъпки по искане на субекта на данни преди сключването на договор. Дори и да съществуваше такъв, същият не би могъл да представлява основание за заснемането на обекти с обществено предназначение.

- Обработването не е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора.

- Обработването не е необходимо, за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго физическо лице.

- Администраторът не е орган, който да изпълнява задача от обществен интерес или да упражнява официални правомощия, така че въпросното основание е неприложимо.

- Процесното обработване не е необходимо за целите на легитимните интереси на

администратора или на трета страна – „камера 1“ е изцяло насочена към улицата. Дори и видеонаблюдението да бе необходимо за защита на законните интереси на администратора на лични данни, то същото би било допустимо в случай, че пред законните интереси на администратора – защита на собствеността, нямат преимущество интересите или основните права и свободи на субекта на данните, като няма констатации, подкрепени с доказателства, че е постигнат баланс между легитимните интереси на администратора, от една страна, и основните права и свободи на субекта на данни, от друга.

За осъществяването по този начин видеонаблюдение и доколкото устройството има възможност за запис на кадри, съдържащи както лицеви характеристики, така и гласови данни, като последните представляват биометрични данни, т.е. специални категории лични данни по смисъла на чл. 9 от Регламента, няма правно основание, доколкото не са налице основанията, предвидени в същата разпоредба, а именно:

- Субектът на данни не е предоставил своето изрично съгласие за обработването на тези лични данни /гласови данни и лицево изображение/ за една или повече конкретни цели.

- Обработването не е необходимо за целите на изпълнението на задълженията и упражняването на специалните права на администратора или на субекта на данните по силата на трудовото право и правото в областта на социалната сигурност.

- Обработването не е необходимо, за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго физическо лице.

- Обработването не се извършва при подходящи гаранции в хода на законните дейности на фондация, сдружение или друга структура с нестопанска цел, с политическа, философска, религиозна или синдикална цел.

- Обработването не е свързано с лични данни, които явно са направени обществено достояние от субекта на данни.

- Обработването не е необходимо с цел установяване, упражняване или защита на правни претенции.

- Обработването не е необходимо по причини от важен обществен интерес на основание правото на ЕС или правото на държава членка, което е пропорционално на преследваната цел, зачита същността на правото на защита на данните и предвижда подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интереси на субекта на данните.

- Обработването не е необходимо за целите на превантивната или трудовата медицина, за оценка на трудоспособността на служителя, медицинската диагноза, осигуряването на здравни или социални грижи, лечение и т.н.

- Обработването не е необходимо от съображения от обществен интерес в областта на общественото здраве и т.н.

- Обработването не е необходимо за целите на архивирането в обществен интерес, за научни или исторически изследвания или за статистически цели.

Доколкото е осъществявано видеонаблюдение на чужда собственост, включително общинска такава, както и предвид възможността същото да бъде подновено, следва да се отбележи, че администраторът е трябвало /а ако се поднови видеонаблюдението, ще трябва за напред/ да разполага с правила и процедури за защита на личните данни, съответстващи на Регламента, в които да бъдат разписани дейностите и процесите по обработване на лични данни, срокът за съхранение на кадрите /който не може да надвишава необходимото за постигане на целите – а именно собствена охранителна цел/, условията за унищожаване/изтриване на записите, хипотезите, в които би могла да се предоставя информация на трети лица /така напр. изпълнение на законово задължение/, както и случаите, в които това не може да стане. Следва по ясен и недвусмислен начин да са описани правата на субектите на данни по отношение обработването и средствата за упражняване на тези права, включително, но не само, правото на изтриване, правото на ограничаване на обработването, включително разпространение, правото на субекта на данни да не бъде обект на решения, основани само на автоматизирано обработване, профилиране и т.н.

Правилата следва да отразяват общите принципи за защита на данните съобразно чл. 5, § 1 от Регламента, а именно: законосъобразност, добросъвестност и прозрачност, ограничение на целите, свеждане на данните до минимум, точност, ограничение на съхранението, цялостност и поверителност. Същите следва да създават достатъчно гаранции, че субектът на данни няма да бъде обект само на автоматизирано решение. В съответствие с чл. 5, § 2 от Регламента съответният администратор на лични данни следва да бъде в състояние да докаже пред надзорния орган изпълнението на горепосочените условия.

В съответствие с констатираното, че е осъществяваното видеонаблюдение на обекти с обществено предназначение и на чужда частна собственост /ограда/ до 07.08.2022 г., след което е преустановено, жалбата в тази част следва да бъде уважена. За да се постигнат целите на Регламента, както и предвид необходимостта от ефективна, целесъобразна, достатъчна и пропорционална мярка, би следвало да се разпорежи на администратора на основание чл. 58, § 2, б. „г“ от Регламент 2016/679 да препозиционира „камера 1“, така че да не се засягат неоснователно личните права на жалбоподателя и на трети лица, като за целта – не се заснема чужда недвижима собственост, а в случай, че техническите характеристики на устройството не позволяват това – „камера 1“ да се премахне, както и да бъдат изтрети съхраняваните записи на всички устройства, карти памет и др. За изпълнение на разпореждането администраторът следва да представи доказателства /така напр. протокол за изтриване на записи/премахване на камери, двустранно подписан с жалбоподателя и/или снимки от фасадата на сградата/ в едномесечен срок от влизане в сила на решението.

Администраторът следва да има предвид, че в случай на повторно констатирано нарушение на разпоредбите на Регламента, за същия следват санкциите, визирани в чл. 83, § 6 от Регламента, а именно: „Неспазването на разпореждане на надзорния орган, както е посочено в член 58, параграф 2, подлежи, в съответствие с параграф 2 от настоящия член, на административно наказание „глоба“ или „имуществена санкция“ в размер до 20 000 000 EUR или, в случай на предприятие — до 4 % от общия му годишен световен оборот за предходната финансова година, която от двете суми е по-висока.“.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 38, ал. 3 от ЗЗЛД Комисията за защита на личните данни с 3 гласа „за“ и 0 „против“

РЕШИ:

1. Обявява за основателна жалба № ППН-02-601/26.11.2021, подадена от А.В. срещу М.В., за осъществявано видеонаблюдение без правно основание по смисъла на чл. 6, § 1 и чл. 9 от Регламента от устройство, наречено „камера 1“, като отхвърля жалбата в останалата част като неоснователна.

2. На основание чл. 58, § 2, б. „г“ от Регламент 2016/679 разпорежда на администратора на лични данни М.В. да препозиционира „камера 1“, така че да не се засягат неоснователно личните права на жалбоподателя и на трети лица, като за целта – не се заснема чужда недвижима собственост, а в случай, че техническите характеристики на устройството не позволяват това – „камера 1“ да се премахне, както и да бъдат изтрети съхраняваните записи на всички устройства, карти памет и др. За изпълнение на разпореждането администраторът следва да представи доказателства съобразно мотивите на решението в едномесечен срок от влизане в сила на решението.

На основание чл. 133, ал. 1, изр. 1 от АПК настоящото решение може да бъде обжалвано чрез Комисията за защита на личните данни в 14-дневен срок от връчването му пред Административен съд – Пазарджик.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

РЕШЕНИЕ
№ ППН-01-118/2023 г.
София, 12.10.2023 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: Венцислав Караджов, Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков на заседание проведено на 26 юли 2023 г., на основание чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на личните данни във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679, постави за разглеждане жалба рег. № ППН-01-118/10.02.2023 г., подадена от А.К., срещу пощенски оператор (П.О.).

Административното производство е по реда на чл. 38 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Комисията за защита на личните данни е сезирана с жалба относно неправомерно предаване на лични данни на жалбоподателя (име, адрес и телефонен номер), съдържащи се на етикета на пощенска пратка на трето лице. Предаването е извършено от служител на пощенска станция на пощи.

Жалбоподателят твърди, че в резултат на предаването на пратката неговите лични данни (име, адрес и телефонен номер), намиращи се на етикета на пратката са предадени на трето лице.

Г-н А.К. е узнал за инцидента на 04.02.2023 г. около 12:00 ч. на обяд, когато е направил опит да получи пратката си на гише в пощенска станция на П.О. Информира, че самия инцидент се е случил на 03.02.2023 г.

Жалбоподателят уведомява, че тъй като гореспоменатата пратка била отваряна, което представлява нарушение на редица нормативни актове, на 06.02.2023 г. на гише в пощенска станция е отправил устна молба към началника на пощенската станция да получи протокол за възникналия инцидент. Молбата му била отхвърлена.

Г-н А.К. на 06.02.2023 г. е провел телефонен разговор с длъжностно лице по защита на лични данни на П.О. и от този разговор е узнал, че информация за инцидента не е постъпила в дружеството, което поражда за него съмнение дали служителите на П.О. разбират и съответно спазват задълженията на П.О. като администратор на лични данни, в частност по чл. 33, параграф 1 от ОРЗД - задължението „без ненужно забавяне”.

Жалбоподателят уведомява, че поради отказа на началника на пощенската станция да му предостави протокол за инцидента, той е изпратил съобщение по електронна поща до П.О., регистрирано с вх. № ***. с молба да му бъде предоставен протокол за инцидента и да се разпорежи проверка на началника на пощенска станция за мотивите му да откаже да му предостави протокол за инцидента.

Моли, КЗЛД да разгледа случая и да съдейства на жалбоподателя, да получи протокол за инцидента.

Моли, КЗЛД да разпорежи проверка дали служителите в П.О., имащи достъп до лични данни, имат необходимите и достатъчни знания относно задълженията на П.О. като администратор на лични данни и дали ги изпълняват.

Към жалбата допълнително е представен отговор на П.О. с изх. № ***. на жалбата от г-н А.К. с вх. № ****.

Сезиран е компетентен да се произнесе орган – КЗЛД, която съгласно правомощията си по чл. 10, ал. 1 от ЗЗЛД във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679, разглежда жалби срещу актове и действия на администраторите на лични данни, с които се нарушават правата на субекти на данни свързани с обработване на лични данни, като не са налице изключенията по чл. 2, § 2, буква „в” и чл. 55, § 3 от Регламент (ЕС) 2016/679, предвид обстоятелството, че случаят не

касае дейности по обработване извършвани от физическо лице в хода на чисто лични или домашни занимания и/или дейности извършвани от съдилищата при изпълнение на съдебните им функции.

За да упражни правомощията си, Комисията следва да бъде валидно сезирана.

Жалбата съдържа задължително изискуемите реквизити, а именно: данни за жалбоподателя, лице, срещу което е подадено искането, дата на узнаване на твърдяното нарушение, естество на искането и подпис, с оглед на което същата е редовна.

Жалбата е процесуално допустима - Нарушението е извършено на 03.02.2023 г. от служител на П.О. (твърдения в жалбата; становище по жалбата), жалбоподателят е узнал за нарушението на 04.02.2023 г. (твърдения в жалбата; становище по жалбата). Жалбата е подадена на 10.02.2023 г.

Жалбата има за предмет обработване на личните данни на г-н А.К., съдържащи се на етикета на пощенска пратка (име, адрес, телефонен номер), чрез предаване на пратката на трето лице, а не на адресата.

В условията на залегналото в административния процес служебно начало и задължението на административния орган за служебно събиране на доказателства и изясняване на действителните факти от значение за случая с писмо № ППН-01-118#5/13.03.2023 г. е поискано становище по жалбата от П.О.

Жалбоподателят е уведомен за образуваното административно производство.

П.О. моли за прекратяване на административното производство, алтернативно, да не се налага санкция на дружеството.

Дружеството уведомяват, че по електронна поща е постъпила жалба с вх. № *** от г-н А.К., която касае международна (МН) пратка, доставена на неправоимащо лице. Информира се, че е извършена проверка в Софийска централна пощенска станция (СЦПС) от служители на РУ „Западен регион” и от служител на Дирекция „Вътрешен контрол“, сектор „Жалби и рекламации” и е установено, че МН непрепоръчана пратка с баркод № ***** и получател А.К., гр. София е постъпила за доставка в СЦПС на 03.02.2023 г. в 16:59 ч. и същия ден в 17:47 ч. е доставена на гише в колетния салон.

Дружеството сочи, че служителят на гишетото е доставил пратката на неправоимащо лице - К.С., заедно с други, адресирани до нея пратки. За всяка пратка г-жа К.С. е оформила с подписа си служебен бон.

Дружеството сочи, че допуснато технологично нарушение е установено на 04.02.2023 при посещенията на г-н А.К. в колетния салон, за да получи МН непрепоръчана пратка с баркод № *****.

П.О. уведомяват, че след констатиране на проблема е осъществена незабавна връзка с г-жа К.С., която е уведомила, че разполага със съдържанието на пратката, но е унищожила опаковката. На 06.02.2023 г. г-жа К.С. е предала съдържанието на пратката в СЦПС. Същият ден г-н А.К. е посетил СЦПС и е потвърдил, че това е очакваното от него съдържание на МН непрепоръчана пратка с баркод № ***** , но е отказал да го получи. Г-н А.К. е поискал да му бъде издаден протокол за установената нередност, но е информирал ръководителя на СЦПС, че няма да го подпише.

П.О. информират, че поради отказа на г-н А.К. да подпише протокола за установената нередност, такъв не е издаден и съответно предоставен на г-н А.К.

От дружеството сочат, че до г-н А.К. по повод жалба е изготвен и изпратен отговор с изх. № *** (същият, който г-н А.К. допълнително предоставя)

П.О. твърдят, че се налага извода за допуснато нарушение на технологична дисциплина от служител на РУ „Западен регион”, но предвид факта, че опаковката на пратката, върху която са се намирали личните данни на жалбоподателя е унищожена, за същият не са настъпили неблагоприятни последици.

От дружеството сочат, че са предприети действия за периодичен инструктаж на всички служители за спазване на технологичната дисциплина при предоставяне на пощенските услуги, в това число за непредоставяне на пратки на неправоимащи лица, с оглед спазване изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 и ЗЗЛД.

П.О. уведомяват, че на служителя допуснал нарушението - М.Д., касиер ГС в СЦПС-Колетен салон със Заповед на Директор РУ „Западен регион” е наложено дисциплинарно наказание „Забележка”, съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, която прилага.

В отговора на П.О. до г-н А.К., допълнително предоставен по преписката) се съдържа същата информация, както в становището им до КЗЛД, и допълнително се уведомява жалбоподателя, че при доставката на неправоимащо лице не са ползвани неговите лични данни; нарушението е установено при явяването му в пощенския клон, за да получи пратката си; веднага от дружеството са се свързали с лицето, неправомерно получило пратката, но то е заявило, че е изхвърлило опаковката и отново при връщане на пратката в пощата е повторило, че не е съхранило опаковката; уведомяват, че не дължат обезщетение на податели и получатели на препоръчани пощенски пратки и се извиняват на г-н А.К.

Допълнително от П.О. с писмо № ППН-01-118#11/10.04.2023 г. е поискано становище дали счита, че твърдяното нарушение е нарушение на сигурността на лични данни и ако считат, че е така, дали е подадено уведомление по чл. 33, § 1 от ОРЗД, както и да предостави политиката си за защита на лични данни.

П.О. изразява становище за необоснованост и неоснователност по твърдението на жалбоподателя за уведомяване в законово установения срок на надзорния орган при нарушения на сигурността. Счита, че анализа на фактите и проектирането им върху императивните норми на ОРЗД и ЗЗЛД не води до извод за риск, предвид конкретиката на казуса, обема на обработваните лични данни, броя засегнати субекти, и че става въпрос за изолиран случай, при който субектът е бил своевременно уведомен и няма данни за настъпили негативни последици за него.

Дружеството счита, че всички фактите и обстоятелствата не поставят казуса в хипотезата на чл. 33, пар. 1 от ОРЗД и не обуславят необходимост от уведомяване на Надзорния орган.

Сочи отново, че за допуснатото нарушение на технологичната дисциплина е наложено дисциплинарно наказание „Забележка” съгласно Кодекса на труда и за извършен инструктаж на всички служители за спазване на технологичната дисциплина при предоставяне на пощенските услуги, в това число за непредоставянето на пратки на неправоимащи лица.

П.О. предоставя на политиката си за защита на личните данни.

На проведено на 05.04.2023 г. заседание на КЗЛД жалбата е приета за допустима и като страни в производството са конституирани: жалбоподател – А.К. и ответна страна - П.О.

Насрочено е открито заседание за разглеждане на жалбата по същество за 26.07.2023 г., което ще се проведе от 13.00 часа в административната сграда на КЗЛД в гр. София, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2, Заседателна зала, ет. 4, за което страните са редовно уведомени.

На проведеното на 26.07.2023 г. заседание на КЗЛД, жалбата е разгледана по същество.

Жалбата е основателна срещу П.О.

Жалбоподателят г-н А.К. не се явява, не се представлява на заседанието пред комисията.

Ответната страна П.О. се представлява от главен юрисконсулт М.Д. с пълномощно представено в заседанието.

Г-жа М.Д. е запозната с преписката и представя Приложение № 7 от Политиката за защита на личните данни на дружеството, която касае процедура за докладване на пробиви и действия при нарушение на сигурността на данните; заповед № РД-08-79/04.03.2022 г. (на изпълнителния директор, нареждаща да се провежда периодичен и документално отразен инструктаж на служителите в

дружеството; Заповед № РД-00-670/08.06.2020 г. (на директора на регионално управление „Западен район”, в който район попада пощенската станция, където е извършено нарушението); Заповед № РД-08-223/03.06.2020 г. (на изпълнителния директор за утвърждаване на политика за защита на личните данни, включително процедури за предоставяне на информация на физическите лица при подаване на заявления за упражняване правата им по Регламента; процедура за управление на личните данни; процедура за докладване на пробиви и действия при нарушение сигурността на личните данни, както и нареждане директорите да доведат до знанието на служителите си утвърдената политика за защита на данни); два броя протоколи за извършено обучение на служители от колетен салон на софийска централна пощенска станция по политиката за защита на личните данни на дружеството, проведено на 30.03.2022 г. и на 31.03.2023 г.

Г-жа М.Д. представя протоколите, за да установи, че на служителката, допуснала нарушението, е проведено обучение и във връзка с твърдението, че служителите на дружеството не са запознати с задълженията по Регламента и ЗЗЛД. Г-жа М.Д. сочи, че ако конкретен служител си е допуснал грешка, това не води до извод, че П.О. не е запознато с изискванията по ОРЗД.

Г-жа М.Д. допълнително изяснява случая, а именно че на 03.02.2023 г. се явява лице, което ползва услуги, за да си получи N-брой пратки - г-жа К.С. Служителката проверява по имена и окомплектовала 5 бр. пратки, по-обемни, международни, взима ги и тръгвайки към бюрото си да ги опише по номера, към пратките се залепва тази на жалбоподателя. В обясненията пред дружеството, служителката сочи, че занасяйки пратките на бюрото си, ги е описала по серийни номера, без да извърши повторната проверка на имената, и че със залепената пратка са станали общо шест пратки. Клиентката (г-жа К.С.) е получила пратките срещу подпис и напуснала пощенската станция. На 04.02.2023 г. правоимащото лице, настоящият жалбоподател, се е явило и когато е назовало номера на пратката си, и служителка проверила, тя разбрала че тази пратка се намира в друго лице, предадена предишния ден. Служителка уведомила лицето, че пратката поради грешка е предадена на друго лице и веднага се свързала с г-жа К.С. Установено е, че г-жа К.С. е отворила всички пратки и когато е видяла предмета на тази пратка, е разбрала, че не е нейна, но преди това е унищожила всички пликосе.

Г-жа М.Д. сочи, че г-жа К.С. не е узнала за кого е тази пратка. На следващия ден в пощенската станция се явява г-жа К.С. и възстановява пратката, но без плика, тъй като го е унищожила при разопакованото. Веднага ръководителят на пощенската станция уведомява Централното управление и за нарушението на трудовата дисциплина се образува производство за търсене на отговорност по Кодекса на труда (КТ), като се налага дисциплинарно наказание за допуснатата грешка.

Г-жа М.Д. счита, че се касае за нарушение на трудовата дисциплина, а не толкова за нарушение на регламента и закона и сочи, че поради това не е задвижена процедурата по Приложение № 7 от политиката. Г-жа М.Д. сочи, че са взети мерки във връзка с инцидента като освен отговорност по КТ е проведен инструктаж, видно от представените в заседанието протоколи. Соци, че технически мерки-софтуерно, не може да предприемат докато се водят досъдебните производства във връзка с кибератака на дружеството. Г-жа М.Д. информира, че инцидента се дължи и на факта, че пратките са международни и баркода на пратките се обвързва с телефонен номер на получателя, а не с името му, което може да се изпише на латиница по различен начин.

П.О. счита, че няма нарушение на сигурността на данните, а се касае за нарушаване на трудовата дисциплина и няма риск за субекта на данни, и поради това не са предприети действия по процедурата, описана в Приложения № 7 от политиката, а действия по КТ.

Г-жа М.Д. моли да се отхвърли жалбата като неоснователна, поради това че не е извършено нарушение от страна на П.О. Алтернативно в случай че комисията прецени, че има нарушение, моли да не се налага санкция или същата да бъде сведена до минимум предвид това, че дори и да е налице нарушаване на сигурността, същото е в минимална степен и данните са разкрити пред едно трето лице.

П.О. обработва лични данни основно в контекста и за целите на предоставяните от дружеството

пощенски услуги, по-специално приемане, пренасяне и доставяне на пощенски пратки и други, като лицензиран пощенски оператор в изпълнение на чл. 24 от Закона за пощенските услуги. Безспорно е, че в резултат на предаването на пратката на трето лице личните данни (име, адрес и телефонен номер) на г-н А.К., намиращи се на етикета на пратката, са неправомерно предадени на трето лице.

В чл. 4, т. 12 от ОЕЗД е дадена легална дефиниция на „нарушение на сигурността на лични данни” и същото означава нарушение, което води до случайно или неправомерно унищожаване, загуба, промяна, неразрешено разкриване или достъп до лични данни, които се предават, съхраняват или обработват по друг начин.

Съгласно Насоки 1/1021 на Европейския комитет по защита на данните относно примерни случаи, свързани с уведомяването за нарушение на сигурността на личните данни (нар. „Насоките”), нарушенията на сигурността на лични данни са разделени в три групи:

- Нарушение на поверителността – когато има неразрешено или случайно разкриване или достъп до лични данни;
- Нарушение на целостта – когато има неразрешена или случайна промяна на лични данни;
- Нарушения на наличността – когато има неразрешена или случайна загуба на достъп до или унищожаване на лични данни.

В случая администраторът е допуснал нарушение на сигурността на личните данни на г-н А.К., тъй като е нарушил поверителността им (случайно е разкрил) и наличността им (плика на пощенската пратка липсва). Този вид нарушения на сигурността са с източник човешка грешка (примерен случай 6 от Насоките), но причината за нарушението не е злонамерено действие, и се квалифицират като такива с нисък риск за правата и свободите на субектите на данни.

В такива случаи, администраторът следва да осигури връщане на погрешно предадената пратка и да поиска от грешния получател да унищожи/изтрие или при конкретните обстоятелства да върне плика на пощенската пратка.

В конкретния случай е засегната сигурността на личните данни, съдържащи се върху етикета на плика на пощенската пратка. Засегнатите лични данни са в малък обем (информация за получател). Засегнатият субект е едно лице. Няма чувствителни лични данни. Вероятността за злоупотреба с личните данни на жалбоподателя е малка и няма доказателства за настъпили за него вреди.

В Политиката за защита на лични данни на администратора е посочено, че вероятността от настъпване на вреди за субектите на данни при изпълнение на основните дейности, каквато е доставката на пощенски пратки, не може да бъде квалифицирана като висока. Администраторът счита, че в случая не е налице риск предвид обема данни и засегнатото едно физическо лице, но въпреки допуснатата човешка грешка е налице нарушение на ОРЗД и на сигурността на данните.

Въпреки допуснатата грешка от страна на служител на П.О. не намира приложение, нито една от хипотезите на член 6, § 1, б. „а” – б. „е”, от ОРЗД, касаещи законосъобразно обработване на лични данни, а именно б. „а” - субекта на данни е дал съгласие за обработване на личните му данни за тази цел (няма изразено съгласие и няма спор между страните); б. „б” - обработването е необходимо за изпълнението на договор, по който субектът на данните е страна, или за предприемане на стъпки по искане на субекта на данните преди сключването на договор (неприложимо при конкретното обработване); б. „в” - обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора (задължението е спрямо г-н А.К., но не и спрямо г-жа К.С.); б. „г” - обработването е необходимо, за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго физическо лице (хипотезата не намира приложение); б. „д” - обработването е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора (неприложимо); б. „е” - обработването е необходимо за целите на легитимните интереси на администратора или на трета страна, освен когато пред такива интереси преимущество имат интересите или основните права и свободи на субекта

на данните, които изискват защита на личните данни. В конкретния случай може да се приеме, че интересите и правата на г-н А.К. имат преимущество пред тези на администратора и той не е могъл да очаква това обработване.

П.О. е необходимо само да документира нарушението на сигурността на личните данни на жалбоподателя, като не е необходимо да уведомява надзорния орган и субекта на данни за нарушението.

Нарушението на сигурността не е документирано, третото лице получило неправомерно пратката само в телефонен разговор е съобщило, че е унищожило плика, съдържащ пратката. В случая няма доказателства за документиране на нарушението на сигурността, както и че е поискано от третото лице да унищожи плика. Документирането би могло да е с протокол, но може и със запис на самия телефонен разговор, който да се съхранява за определен срок. За допусналото нарушение на трудовата дисциплина, длъжностното лице, допуснало нарушението като е предало пратка, адресирана до г-н А.К., на трето лице е наказано с дисциплинарно наказание по КТ („забележка”).

По-голяма част от нарушенията относно сигурността на данните при обработването им от служител на администратор, винаги са в трудово-правен контекст. Това обаче не означава, че регламентът не следва да се прилага относно нарушенията на сигурността на данни и относно спазването на принципите за обработване на данните.

Техническите мерки който могат да се предприемат от администратора за такъв вид грешки са например, че може системата да извежда документ с определени реквизити за предаваните пратки, който да се подписва от получателя им, но служителят да има задължение да потвърди преди принтиране на този документ, че е проверил пратките. Така дори да не може да сравнят имената на получателите срещу всеки баркод, поне ще се направи преценка, че се предават повече на брой пакети.

Съмненията на жалбоподателя за познаването на ОРЗД и в частност чл. 33, § 1 от същия (за уведомяване на надзорния орган) от администратора и неговите служители е ирелевантно за настоящото производство. Само при мащабни нарушения администраторът е длъжен да уведоми физическите лица, обект на нарушението. Съгласно чл. 33, § 1 от ОРЗД, уведомяване на надзорния орган се извършва, когато нарушението на сигурността на личните данни на субекта на данни поражда риск за правата и интересите му, освен ако не съществува вероятност нарушението да породи риск за правата и свободите на физическите лице. Комисията е извършила служебна проверка и е установила, че не е подадено уведомление от П.О., но и администраторът не е имал такова задължение, защото не са изпълнени кумулативните изисквания на чл. 33, § 1.

Информацията от администратора на лични данни към националния надзорен орган не е обект на знание от субекти на лични данни. Администраторът няма законово задължение за подписване на протоколи със субекти на данни при нарушение на сигурността на данните им, а само задължение да ги уведоми и то когато нарушението на сигурността поражда висок риск за техните права и свободи.

Установеното конкретно нарушение е довършено с акта на своето извършване и в този смисъл е неотстранимо, поради което даването на срок от комисията за отстраняването му се явява безпредметно.

От изложеното следва, че с предаване на пощенската пратка вместо на г-н А.К. на трето лице, П.О., администратор на лични данни, е допуснал нарушение на член 6, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, касаещ основанията за законосъобразно обработване на лични данни на субект на данни, на чл. 5, § 1, б. „е” от Регламент (ЕС) 2016/679, касаещи принципа данните на субект на данни да се обработват по начин, който гарантира подходящо ниво на сигурност, включително защита срещу неразрешено предаване, загуба или унищожаване и на чл. 5, § 2 от Регламента относно задължението на администратора за доказване (документиране) спазването на принципите на ОРЗД.

С оглед значимостта на обществените отношения, регулирани от ОРЗД и ЗЗЛД, нарушенията

на разпоредбите им следва да се квалифицират като такива с висока степен на обществена опасност, а Комисията за защита на личните данни има задължение — в качеството си на контролен орган, да следи за осъществяване на законосъобразно обработването на личните данни на физическите лица.

КЗЛД разполага с оперативна самостоятелност по чл. 38, ал. 3 от ЗЗЛД, като преценява кое от корективните правомощия по чл. 58, § 2 от Регламента да упражни. Преценката се основава на съображения за целесъобразност и ефективност на решението при отчитане на особеностите на всеки конкретен случай и степента на засягане на интересите на конкретно физическо лице и на обществения интерес. Правомощията по чл. 58, § 2, без това по б. „и”, имат характера на принудителни административни мерки, чиято цел е да предотвратява и да преустановят извършването на нарушения, като по този начин се постигне дължимото поведение в областта на защита на личните данни. Административното наказание „глоба” или „имуществена санкция” по чл. 58, § 2, б. „и” има санкционен характер. При прилагането на подходяща корективна мярка по чл. 58, § 2 от ОРЗД се взема предвид естеството, тежестта и последиците от нарушението, както и всички смекчаващи или отегчаващи отговорността обстоятелства. Оценката за това какви мерки са ефективни, пропорционални и възпиращи във всеки конкретен случай отразява и целта преследвана с избраната корективна мярка – предотвратяване и преустановяване на нарушението, санкциониране на неправомерното поведение или и двете, каквато възможност е предвидена в чл. 58, § 2, б. „и” от ОРЗД.

Предвид основателността на жалбата - липсата на основание за законосъобразност на обработването по чл. 6, § 1 от ОРЗД, неспазване на принципа за „цялостност и поверителност” при обработване на лични данни по чл. 5, § 1, б. „е” от същия и на задължението за документиране спазването на ОРЗД по чл. 5, § 2 от Регламента, комисията счита за целесъобразно да наложи на П.О. посочената в чл. 58, § 2, б. „г” от ОРЗД корективна мярка да съобрази операциите си по обработване на лични данни с разпоредбите на ОРЗД като допълни правилата за обработване на лични данни и да изработят процедура (на хартия – протокол или запис или друго, заедно със срок за съхранение).

Така мотивирана, като взе предвид фактите и обстоятелствата, установени в настоящото административно производство и на основание чл. 38, ал. 3 от ЗЗЛД, Комисията за защита на личните данни,

РЕШИ:

- 1. Обявява жалба с рег. № ППН-01-118/10.02.2023 г., подадена от А.К., за основателна;**
- 2. На основание чл. 58, § 2, буква „г” за нарушение на чл. 6, § 1, чл. 5, § 1, буква „е” и чл. 5, § 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 издава разпореждане на администратора да създаде допълнителни правила и процедури за документиране при нарушения на сигурността, които да установяват по безспорен начин законосъобразното и точно обработване на личните данни на клиентите на дружеството;**
- 3. Срок за изпълнение на издаденото разпореждане – двумесечен от влизането на решението в сила, след което да уведоми комисията за изпълнението като представи съответните относими доказателства.**

Решението да се съобщи на заинтересованите лица по реда на АПК.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Комисията за защита на личните данни пред Административния съд София-град.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

СТАНОВИЩА НА КЗЛД

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ рег. № ПНМД-01-77/2023 г. гр. София, 14.09.2023 г.

ОТНОСНО: *Искане за становище от УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов” ЕАД*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов и Веселин Целков, на заседание, проведено на 13.09.2023 г., разглежда искане с рег. № ПНМД-01-77/08.09.2023 г. от изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов” ЕАД. В него се посочва, че в лечебното заведение е постъпило заявление за достъп до обществена информация от известна медия. Тя е поискала да ѝ се предостави копие от записите на системата за видеонаблюдение в лечебното заведение в часовия диапазон, съответстващ на станалото публично достояние посещение в болницата на вече бившия съветник на министъра на отбраната. Искането на медията е във връзка с подготовка на репортаж по случая, чрез който да се установи верността на твърденията от лечебното заведение факти и обстоятелства. Ръководството на болницата допълва, че желание за запознаване със записите от видеонаблюдението е било изразено в национален ефир и от други публични личности.

Предвид кратките срокове за произнасяне по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) и отчитайки високата степен на обществена значимост на случая, лечебното заведение отправя молба за своевременно изразяване на становище дали е допустимо предоставянето на копие от записите на системата ѝ за видеонаблюдение.

Правен анализ:

Понятието за обществена информация е с по-широк обхват от понятието за лични данни, доколкото в обществената информация, освен другите данни, може да се съдържат и лични данни. Поради това следва да се извърши преценка дали предоставянето на информация, изискана по реда на ЗДОИ и съдържаща и лични данни, е законосъобразно от гледна точка на приложимото законодателство за защита на личните данни. С оглед на това, целта на настоящото становище е да подпомогне задължения по ЗДОИ субект да извърши тази преценка и да вземе законосъобразно решение да предостави или откаже исканата информация.

Въпреки че КЗЛД не е компетентен орган по прилагането на ЗДОИ, един от основните принципи, който трябва да се съблюдава при осъществяване правото на достъп до обществена информация е защитата на личните данни (арг. чл. 6, ал. 1, т. 5 от ЗДОИ).

Видеонаблюдението е дейност, свързана със събиране и съхранение на образни или аудиовизуални данни за лица, попадащи в обхвата на наблюдавана зона, които подлежат на пряко или косвено идентифициране въз основа на техния външен вид или други специфични признаци. Съществен елемент от тази дейност е, че самоличността на лицата може да бъде установена въз основа на тези данни, а също така се създава възможност за обработване на данни относно присъствието и поведението на лицата в съответната зона. В този смисъл видеонаблюдението попада в материалния обхват на Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД) и Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и следва да се осъществява съобразно техните изисквания.

Болница „Пирогов“ е университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина, предоставяща спешна и планова медицинска помощ, което предполага, че се посещава от голям брой лица. Сред тези лица могат да се установят различни категории субекти на данни, като служители, пациенти, придружители, посетители и други лица, които при посещение на болницата, попадат в обхвата на системата ѝ за видеонаблюдение. Според твърденията на болницата, продължителността на изисквания запис засяга периода от 19:20 ч. до 23:10 ч. на 28.08.2023 г. В обхвата му попадат, освен лицата, които имат пряко отношение към случая, но и голям брой други лица, включително деца, които нямат връзка с него и се явяват трети лица. Нещо повече, от записите могат да се разкрият пряко или косвено и данни за здравословното състояние на някои от заснетите лица, каквито изводи могат да се направят в зависимост от лекарския кабинет или амбулаторията, пред която чакат за изследвания.

Съгласно законодателството за защита на данните, лицата имат право на достъп само до свои лични данни, но не и до данни на трети лица. В този смисъл, достъпът до лични данни по ОРЗД и достъпът до обществена информация по ЗДОИ, се различават по своята правна природа и цели, поради това законодателят е предвидил изрично, че правилата на ЗДОИ не се прилагат за достъпа до лични данни (арг. чл. 2, ал. 5 от ЗДОИ). Принципно положение е, че при упражняване на правото на достъп по ОРЗД (вкл. чрез предоставянето на копие от записи от видеонаблюдение) не следва да се влияе неблагоприятно върху правата и свободите на други лица (вж. чл. 15, пар. 4 от ОРЗД). В такива случаи, администраторът следва да предприеме подходящи технически и организационни мерки за заличаване на образите на заснетите трети лица. В конкретния случай, видеозаписът може да разкрие данни на голям брой трети лица, като е технически невъзможно тези данни да бъдат замъглени, така че да се спазят изискванията на ОРЗД и на ЗДОИ.

По общо правило, за да бъде обработването на лични данни законосъобразно в рамките на обхвата на ОРЗД, то трябва да се осъществява въз основа на някое от правните основания, посочени в чл. 6, пар. 1 и/или чл. 9, пар. 2 от същия, както и да бъдат приложени ефективно принципите, прогласени с неговия чл. 5. В конкретния случай, облекченият чрез дерогации режим за обработване на лични данни от журналисти и медии не е приложим за останалите администратори, каквото е именно лечебното заведение. Напротив, лечебното заведение дължи завишени стандарти при обработването на лични данни, тъй като обработва предимно данни за здравословното състояние. Чрез извършването на видеонаблюдение пряко или косвено може да се събере информация за здравословното състояние на неопределен кръг физически лица (арг. чл. 9 от ОРЗД). Наред с това, Законът за здравето (ЗЗдр) въвежда специални изисквания за обработване на здравната информация, включително изчерпателно изброени хипотези, при които тя може да бъде предоставяна на трети лица, като никоя от тези хипотези не намира приложение по случая (чл. 28 от ЗЗдр).

От друга страна, данните от видеозаписа са обработени от лечебното заведение за конкретно определени цели (обезпечаване на сигурността на служителите, пациентите и посетителите; опазване на имуществото и контрол на достъпа). Предоставянето на записа би представлявало форма на последващо обработване, което не е съвместимо с първоначалните цели, преследвани от администратора (вж. чл. 5, пар. 1, б. „б“ вр. с чл. 6, пар. 4 от ОРЗД).

Следва да се има предвид, че извън коментираните в настоящото становище правни режими на ОРЗД и ЗДОИ, записът може да бъде предоставен единствено на компетентни (разследващи и съдебни) органи, в случай че пред тях има образувано производство и записът е изискан от тях по надлежния процесуален ред. В този случай, при предоставянето на записа следва да се спази и принципът на отчетност, като се осигури документална проследимост и обоснованост на предоставянето.

По тези съображения и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679 във вр. с чл. 10а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни и чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

1. Предоставянето на записа от системата за видеонаблюдение на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов” ЕАД, изискан от медия по реда на Закона за достъп до обществена информация, противоречи на нормативните изисквания за защита на личните данни.

2. Записът може да бъде предоставен единствено на компетентни (разследващи и съдебни) органи, в случай че пред тях има образувано производство и е изискан по надлежния процесуален ред. В този случай, при предоставянето на записа следва да се спази и принципът на отчетност, като се осигури документална проследимост и обосновааност на предоставянето.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /П/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /П/

Веселин Целков /П/

**СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ**
рег. № ПНМД-01-4/2023 г.
гр. София, 26.09.2023 г.

ОТНОСНО: *Въпроси, свързани с обработване на лични данни на лица, поставени под пълно или ограничено запрещение във връзка с приложението на чл. 10в, ал. 1 във вр. с чл. 10в, ал. 2, т. 2 от Закона за хазарта (ЗХ)*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков, на заседание, проведено по реда на чл. 12 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, разгледа писмо с рег. № ПНМД-01-4#3/07.09.2023 г. от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (НАП) с искане за изразяване на становище. От НАП предоставят анализ на планираното обработване на лични данни, мотиви към искането си и предложение за възможно решение по казуса.

В писмото на НАП се разяснява, че в чл. 2, ал. 3 от Закона за хазарта (ЗХ) е посочено кои лица могат да участват в хазартни игри, а именно - само пълнолетни дееспособни физически лица, за които няма ограничения в този или в други закони, а недееспособните могат да получават билети или талони за участие в традиционна лотария, тото игри и томболи само по дарение. Отделно от това са предвидени мерки за защита, които целят **забрана или недопускане** до участие в хазартни игри на уязвими лица, за да се намалят или избегнат потенциални негативни икономически, социални и личностни последици за тях и техните близки. В чл. 10в, ал. 2 от ЗХ **законодателят изрично е очертал кръга от уязвими лица**, спрямо които евентуалното им участие в хазартни игри би могло да породи потенциални икономически, социални и личностни последици, както за тях, така и за техните близки. Уязвими лица по смисъла на посочената норма са:

1. малолетните и непълнолетните;
2. лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение;

3. всяко лице, което смята, че има проблем с хазарта;

4. лицата, чието социално положение и/или равнище на доходи може да ги направи по-податливи към участие в хазартни игри и развиване на хазартна зависимост.

С оглед защита на посочените категории лица и техните близки (вкл. законни представители – родители или настойници, др.) следва да се прилага императивната норма на чл. 10в, ал. 1 – спрямо уязвимите лица се прилагат мерки за защита, които имат за цел **забрана или недопускане** до участие в хазартни игри. **Към момента, като единствена мярка за защита е предвиден уреденият в чл. 10г, ал. 1 от закона регистър.** Законодателят е предвидил възможност посредством същия, лицата по чл. 10в, ал. 2, т. 3 и т. 4 „*да поискат да не бъдат допускани до участие в хазартни игри (...) и до участие в хазартни игри, организирани онлайн*” – това са следните категории уязвими лица: лицата, които смятат че имат проблем с хазарта (чл. 10в, ал. 2, т. 3 от Закона) **и** лицата, чието социално положение и/или равнище на доходи може да ги направи по-податливи към участие в хазартни игри и развиване на хазартна зависимост (чл. 10в, ал. 2, т. 3 от ЗХ).

По отношение на лицата по чл. 10в, ал. 2, т. 1 от закона (малолетните и непълнолетните), **забраната за недопускане до участие в хазартни игри се реализира чрез изпълнение на законовото задължение за организаторите на хазартни игри (ОХИ) за извършване на проверка на документ за самоличност на лицето, заявило желание за участие в хазартни игри. За уязвимата категория лица по т. 2, обаче, този ред е неприложим – чрез проверката на документа за самоличност не е възможно да се удостовери дали едно лице е поставено под пълно или ограничено запрещение, респ. съществува вероятност същото да бъде допуснато до участие в хазартни игри. Поражда се и фактическа невъзможност за органите на НАП да осъществяват възложените им със закон правомощия, свързани с извършваните проверки на ОХИ относно спазване на ограниченията, предвидени в чл. 10в, ал. 1 от ЗХ.** Към настоящия момент органите по приходите извършват проверка на място и чрез създадена нарочна справка в ИС на НАП, която се достъпва от определен със заповед на изпълнителния директор на НАП **ограничен кръг** служители, посредством която удостоверяват дали по отношение на конкретно лице, допуснато до участие в хазартна игра, съответният ОХИ предварително е извършил справка относно обстоятелството дали е вписано или не в Регистъра по чл. 10г, ал. 1 от ЗХ или спрямо лицето е реализирана забраната за участие в хазартни игри поради пълна или частична запретеност – **нещо, което към момента не може да се изпълни като законово задължение и официално правомощие поради липса на достъп до данните в регистъра на запретените лица.**

Данните за лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение, се обработват в регистъра на населението – Национална база данни „Население” (НБД „Население”). По смисъла на чл. 4, т. 7 от *Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО* (Общ регламент относно защитата на данните (ОРЗД), администратор на данните, които се съдържат в НБД „Население”, е Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ). Във връзка със спазването на законовото задължение за реализиране на забраната лицата, поставени под пълно или частично запрещение да участват в хазартни игри и осъществяване на вменените със закон официални правомощия на НАП, в края на месец юни 2023 г. между НАП и МРРБ беше осъществена писмена кореспонденция, като на 25.07.2023 г. се проведе работна среща между представители на двете институции. Обсъдени бяха въпроси, свързани с правното основание за обработване на посочената категория данни от страна на НАП, спазване на прогласените в чл. 5 от ОРЗД принципи, свързани с обработването на данните и др.

Доказателствената тежест за наличие на поне едно от основанията за допустимост на обработването на лични данни е на субекта, искащ съответния обем и категории данни – в конкретния случай това е НАП, като преценката по отношение на неговото наличие е на администратора, предоставящ данните - в случая това е МРРБ.

В тази връзка, между двете институции възникнаха принципни различия в изразените концептуални становища относно законосъобразността НАП да получи и обработва данните за целите на изпълнение на законовото задължение, като основните противоречия са в следните насоки:

1. Законосъобразност на обработването:

Становище на МРРБ:

Според изложената от МРРБ позиция, редът за предоставяне на данни от НБД „Население“ е регламентиран в Наредба № РД-02-20-9 от 21 май 2012 г. за функциониране на единната система за гражданска регистрация, като данните се предоставят при спазване разпоредбите на *Закона за гражданската регистрация* (ЗГР), *Закона за защита на личните данни*, *Регламент (ЕС) 2016/679* и на други специални закони, като в заявлението задължително се посочват законовите основания за предоставяне на данните. Според МРРБ, в отправеното първоначално искане на НАП не са посочени основания съгласно ЗГР, *Регламент (ЕС) 2016/679* или други специални закони.

Считат, че в разглежданата ситуация следва да се прилага и забраната на чл. 9, параграф 1 от *Регламент (ЕС) 2016/679*, който забранява обработването на лични данни за здравословното състояние на физическото лице, освен ако е налице поне едно от условията посочени в параграф 2 от същата разпоредба. Съгласно легалното определение в чл. 4, т. 15 от *Регламент (ЕС) 2016/679*, „данни за здравословното състояние“ означава лични данни, свързани с физическото или психическото здраве на физическо лице. Поставянето под запрещение представлява правна последица от наличието на определени медицински предпоставки – слабоумие или душевна болест, които водят до невъзможност за лицето да се грижи за своите работи. Т.е. без съмнение данните относно поставянето под запрещение водят и до извод за здравословното състояние на конкретното лице.

Съгласно съображение 40 и 45, както и чл. 6, б. „а“, „в“ и „д“ от *Регламент (ЕС) 2016/679*, за да бъде обработването законосъобразно, личните данни следва да бъдат обработвани въз основа на съгласието на съответния субект на данни или на друго легитимно основание, установено по законодателен път в регламента или в друг правен акт на Съюза или на държава членка. Когато обработването се извършва в съответствие с правно задължение, наложено на администратора на лични данни, или когато обработването е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняване на официални правомощия, за обработването следва да има основание в правото на Съюза или в правото на държава членка.

МРРБ подчертава, че за вписване в „Регистъра на уязвимите лица“ би следвало да е необходимо съгласието на попечителя – по отношение на поставените под ограничено запрещение, а за поставените под пълно запрещение – вписването следва да се извърши по искане на родител/настойник – чл. 5, ал. 3, чл. 3, ал. 2 и чл. 4, ал. 2 от Закона за лицата и семейството (ЗЛС), чл. 164, ал. 3 и чл. 168, ал. 2 от Семейния кодекс.

Становище на НАП:

За обработването на лични данни от категорията на имена и идентификатор ЕГН на запрети лица и по-конкретно тяхното разкриване чрез предаване на НАП, е налице валидно правно основание, а именно – обработването е необходимо за **спазването на законово задължение**, което се прилага спрямо организаторите на хазартни игри (ОХИ) и НАП, като последната, в качеството ѝ на надзорен и контролен орган в областта на хазарта и хазартните дейности, не би била в състояние да осъществи вменените ѝ със закона правомощия без да има предоставен достъп до личните данни на посочената категория лица. В тази връзка, от НАП изразяват несъгласие с позицията на МРРБ, че за приобщаването на данните на запретените лица към данните на вписаните в Регистъра по чл. 10 г от ЗХ би следвало да е необходимо съгласието на попечителя – по отношение на поставените под ограничено запрещение, а за поставените под пълно запрещение – вписването следва да се извърши по искане на родител/

настойник – чл. 5, ал. 3, чл. 3, ал. 2 и чл. 4, ал. 2 от ЗЛС, чл. 164, ал. 3 и чл. 168, ал. 2 от *Семейния кодекс*. В конкретния случай се касае за обработване на данните на друго валидно правно основание, като съгласието не е необходимо и то е невалидно, а изискването му би представлявало прекомерно обработване на данни. Запретените лица няма да се „вписват” в Регистъра по реда и начина, какъвто законодателят е регламентирал по отношение на другите две групи уязвими лица (съответно тези по чл. 10 в, ал. 2, т. 3 и т. 4 от ЗХ). **Регистърът се явява единствената, предвидена от законодателя мярка, средство, способ за реализиране на забраната от участие в хазартни игри на запретените лица.** За разлика от възможността за недопускане до участие в хазартни игри по отношение на лицата по чл. 10 в, ал. 2, т. 3 и т. 4 от посочената норма, **при забраната отсъства елементът на доброволност**, т.е. съгласието е неприложимо. Това е така, основно поради невъзможността малолетните/непълнолетните и лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение да ръководят действията и постъпките си поради различни причини. Забраната следва да се реализира въпреки волята на попечителя или родителя/настойника на съответното запретено лице, като към момента, както беше подчертано по-горе, единствената мярка, чрез която законовото задължение може да бъде изпълнено и забраната реализирана, е изграденият Регистър на уязвимите лица.

За разлика от **забраната, недопускането** до участие в хазартни игри, включително организирани онлайн такива, се осъществява в предвидения в чл. 10г, ал. 3 ред. В чл. 10в, ал. 2, т. 3 и т. 4 и ал. 3 от ЗХ ясно личат няколко аспекта, на които следва да бъде обърнато внимание, а именно:

- посочените категории лица следва да са **осъзнали, че имат проблем с хазарта** – т.е. лицата, въз основа на своето психическо и физическо състояние са в състояние да идентифицират наличието на проблем, да преценяват рисковете от същия за себе си и своите близките, както и да са в състояние да вземат решение за минимизиране на рисковете;

- налице е **елемент на доброволност** – вписването в регистъра се извършва въз основа на писмено искане по образец, подадено от лицето или негов представител до изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (чл. 10г, ал. 3 от ЗХ);

- именно по отношение на двете категории уязвими лица в чл. 10в, ал. 2, т. 3 и т. 4 е предвидена правната възможност „да не бъдат допускани” до участие в хазартни игри – **в конкретния случай недопускането по своята правна същност представлява ограничение на определени права и интереси, което предполага и времево ограничение** – законодателят в тази връзка е предвидил възможност за посочване от лицата по чл. 10в, ал. 2, т. 3 и т. 4 на период за недопускане до участие в хазартни игри чрез доброволното вписване в Регистъра, който не може да бъде по-кратък от две години (чл. 10г, ал. 4 от ЗХ). С предвидената възможност за посочване на период от разглежданите две категории лица или прилагане на ограничението за минимален период от две години се цели лицата, именно поради тяхната осъзнатост, да могат да предприемат самостоятелно или с подкрепата на специализирани държавни институции допълнителни мерки за намаляване или елиминиране на евентуалната зависимост от хазартни игри.

От НАП посочват, че **по аргумент от противното, по отношение на останалите две категории уязвими лица – малолетни/непълнолетни и лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение (чл. 10в, ал. 2, т. 1 и т. 2 от ЗХ) е приложимо другото алтернативно законово ограничение, регламентирано в чл. 10в, ал. 1 от ЗХ - забраната.** За разлика от възможността за недопускане до участие в хазартни игри по отношение на лицата по т. 3 и т. 4 от посочената норма, **при забраната отсъства елементът на доброволност.** Това е така, основно поради невъзможността малолетните/непълнолетните и лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение да ръководят действията и постъпките си поради различни причини – липсата на достигнато психо-физическо съзряване на индивида поради ненавършена определена възраст (така например малолетните деца се считат за напълно недееспособни, а непълнолетните – децата на възраст между 14 и 18 години – за ограничено дееспособни), в резултат на слабоумие или душевна болест, др. **В тази връзка от НАП изразяват позицията, че обработването на данни за запретените лица е законосъобразно и във**

връзка със законовото задължение, което се прилага спрямо ОХИ да се забрани на поставените под пълно или ограничено запрещение лица да участват под каквато и да е форма в хазартни игри, респективно произтичащите от това официални контролни правомощия на НАП да съблюдава спазването на посочената законова забрана.

Що се касае до прилагането на забраната на чл. 9, пар. 1 от *Регламент (ЕС) 2016/679*, който забранява обработването на лични данни за здравословното състояние на физическите лица, освен ако е налице поне едно от условията посочени в параграф 2 от същата разпоредба, от НАП считат, че в конкретния случай е приложимо изключението, регламентирано в чл. 9, пар. 2, б. „ж” - обработването е необходимо по причини от важен обществен интерес на основание правото на Съюза или правото на държава членка, което е пропорционално на преследваната цел, зачита същността на правото на защита на данните и предвижда подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интересите на субекта на данните. Обработването на данни на запретените лица има за цел спрямо същите да бъде реализирана забрана за участие в хазартни игри, с цел да се *„избегнат потенциални негативни икономически, социални и личностни последици”* (чл. 10 в, ал. 1 от ЗХ) за запретените лица, в качеството им на *„уязвими лица”*, както ги е класифицирал законодателят, включително и техните близки. В конкретния случай общественият интерес се свежда до превенция на хазартната зависимост сред представители на уязвима група от населението, които поради слабоумие или душевна болест не могат да се грижат за своите работи напълно или частично. От НАП информират, че към момента липсва легална дефиниция на понятията *„уязвимост”* и *„хазартна зависимост”*. Съгласно публикувана информация на официалната интернет страница на Министерство на здравеопазването, посочените понятия са свързани с поведенческа зависимост, определени патологични разстройства, зад които нерядко се крият психологически причини, и които състояния допълнително биха породили сериозни негативи както за посочената категория лица, така и за техните близки. Освен с наличието на изключение, съгласно чл. 9, пар. 2 от Регламента, обработването на специални категории данни, в конкретния случай обработването от НАП на лични данни на запретени лица, би било допустимо и при наличието на други два елемента – това да е *абсолютно необходимо* (както споменахме, липсата на достъп до данните възпрепятства изпълнение на законово задължение и предполага невъзможност за осъществяване на вменените на Агенцията със закон официални контролни правомощия). Наред с това от НАП смятат, че съществуват *достатъчно гаранции* за правата и свободите на субектите. Допълнително, що се касае до позицията, че личните данни от категорията на имена и идентификатор ЕГН на запретените лица представляват *„специални категории лични данни”* по смисъла на чл. 9 от *Регламент (ЕС) 2016/679* следва да се подчертае, че за да бъдат едни данни класифицирани като такива, то същите следва да *„дават информация за здравословното му състояние”*. Информацията за здравословното състояние представлява сведение за наличие на конкретен физически или психически проблем по отношение на конкретно физическо лице. От НАП считат, че е спорен въпросът доколко данните, извадени от Регистъра на НБД „Население”, в който се обработват съвместно с други документи и сведения за здравословното състояние на лицата (съответен акт на съда, др.), извадени от посочения контекст, в който се обработват за първоначалните цели, за които са били събрани, и без да се предоставя на Агенцията каквато и да е информация за наличието на слабоумие или душевна болест по отношение на всяко едно конкретно лице, вкл. степента на заболяването и т.н., биха представлявали специални категории данни по смисъла на чл. 9, пар. 1 от Регламента. Според НАП имената и идентификаторите ЕГН на лицата са *„чувствителни лични данни”* тогава, когато се обработват в специфичен контекст и наред с други данни, предоставящи конкретика за здравословното състояние на лицата.

Във връзка с гореизложеното и по отношение на предвидените гаранции за разглежданата категория субекти, НАП желае да подчертае следното:

- приобщаването на три имена и ЕГН на запретените лица към данните на вписалите се по собствено желание субекти в Регистъра по чл. 10г от ЗХ **представлява единствената към момента ефективна мярка за защита на запретените лица**. В конкретния случай не става въпрос за „служебно

вписване” на запретените лица в Регистъра на уязвимите лица по смисъла, който законодателят е вложил в нормата на чл. 10 в, ал. 3 и чл. 10 г, ал. 3 от ЗХ, а за **приобщаване** на данните за имена и идентификатор на лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение в Регистъра по чл. 10г от ЗХ, наред с данните на вписалите се в същия лица (другите категории уязвими лица по чл. 10в, ал. 2, т. 3 и т. 4 от ЗХ). **Касае се за използване на изградена техническа мярка, единствено чрез която към момента е възможно да бъде реализирана забраната запретените лица да участват в хазартни игри.** В действителност, процесът не се припокрива с процедурата по *вписване* на запретените лица в Регистъра по смисъла на чл. 10в, ал. 3 от закона, каквато възможност е предвидена за лицата по чл. 10в, ал. 2, т. 3 и т. 4 от ЗХ, а с *импортиране* в Регистъра на данни **единствено за имена и идентификатор на лицата**, поставени под пълно или ограничено запрещение, с цел използване на вече изградената функционалност за предоставяне на възможност за проверки;

- следва да се има предвид, че евентуалното импортиране/приобщаване на тези данни няма да бъде съпътствано от поставяне на какъвто и да било маркер в Регистъра, респ. при справка от страна на ОХИ по отношение на лице, поставено под пълно или ограничено запрещение, което е заявило участие в конкретен момент в конкретна хазартна игра, ОХИ няма да разполага с каквато и да е информация за статуса на лицето, още повече дали данните са приобщени в Регистъра във връзка със забраната или лицето се е вписало в Регистъра самостоятелно или чрез упълномощено лице. По същия начин и оправомощените със заповед на изпълнителния директор на НАП ограничени кръг служители не биха били в състояние да изведат каквито и да било предположения относно вида на заболяването и степента на неговото развитие по отношение на получаваните от МРРБ данни от вида единствено на три имена и ЕГН.

2. Принципи, свързани с обработването на конкретната категория лични данни:

Становище на МРРБ:

От МРРБ считат, че искането на НАП да ѝ бъдат предоставяни данни за лицата под пълно или ограничено запрещение, обработвани в НБД „Население” противоречи на изискванията на ОРЗД и на ЗГР. Като аргумент посочват, че съгласно чл. 5, пар. 1, б. „б” от ОРЗД личните данни се събират за конкретни, изрично указани и легитимни цели и не следва да се обработват по-нататък по начин, несъвместим с тези цели (принцип „ограничение на целите”). С оглед на разглеждания казус, това изискване означава, че предоставянето на лични данни следва да се осъществява единствено за целите на прилагането на мерки за защита, които имат за цел забрана или недопускане до участие в хазартни игри на уязвими лица, за да се намалят или избегнат потенциални негативни икономически, социални и личностни последици за уязвимите лица и техните близки вр. с чл. 10в от ЗХ. Посочват, че достъпването и обработвани данни следва да са „подходящи, свързани със и ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се обработват” (чл. 5, пар. 1, б. „в” от **Регламент (ЕС) 2016/679**). Подчертават, че евентуалното обработване от НАП на лични данни на запретените лица в Регистъра на уязвимите лица, независимо дали същите правят опит за участие в хазартна игра или не, би представлявало нарушение на принципа за пропорционалност.

Становище на НАП:

Във връзка с поставения от МРРБ въпрос относно спазване на прогласените в чл. 5 от ОРЗД принципи и по-конкретно принципа за „ограничение на целите”, НАП изразява позиция, че извършеният от страна на Агенцията работен тест за съвместимост на целите (вж. Становище 03/2013 г. на Работна група по чл. 29 относно ограничение на целите) категорично показва, че първоначалната цел, за която са събрани и се обработват данните на запретените лица в НБД „Население” се припокрива изцяло с целта, за която същите биха били обработвани в Регистъра на уязвимите лица. Личните данни на запретените лица са събрани и се обработват от МРРБ в нарочно обособен за целта регистър във връзка с пълно или частично ограничаване на техни

права, с цел недопускане тези лица, чрез извършването на определени действия или бездействия, с оглед наличието на определени медицински предпоставки – слабоумие или душевна болест, които водят до невъзможност за лицето да се грижи за своите работи, да породят негативни последици за тях и близките им. Аналогична е и целта, поради която данните биха се обработвали от НАП, която цел изрично е посочена в чл. 10 в, ал. 1 - **избягване на потенциални негативни икономически, социални и личностни последици за запретените лица и техните близки, които биха могли да възникнат в резултат от евентуалното участие на първите в хазартни игри. В тази връзка от НАП изразяват несъгласие, че последващото обработване на данните от страна на НАП би било несъвместимо с първоначалните цели, за които данните са били изначално събрани от МРРБ.**

Допълнително, що се касае до изразената позиция, че получаването от НАП на лични данни от категорията единствено на имена и идентификатор ЕГН на запретените лица би било в нарушение на принципа за „свеждане на данните до минимум”, тъй като, както неправилно е интерпретирано от МРРБ, „НАП възнамерява да впише в регистъра всички запретени лица, независимо дали правят опит да участват в хазартна игра”. На първо място, следва да се има предвид, че що се касае до позицията на МРРБ, че по отношение на разглежданата категория данни следва да се прилага забраната на чл. 9, параграф 1 от **Регламент (ЕС) 2016/679**, тъй като се касае за данни за здравословното състояние на посочената категория лица по смисъла на чл. 4, т. 15 от ОРЗД, от НАП изразяват следната позиция: забраната представлява тотална, повсеместна и неограничена във времето рестрикция от определени индивидуални права с цел защита на дадени общи/обществени интереси, надделяващи над личните такива. Хипотезата за извършване на отделни проверки по отношение на конкретно лице, заявило желание за участие в конкретна хазартна игра, в точно определен момент, относно наличието на данни дали същото фигурира в администрирания от МРРБ регистър НБД „Население”, като лице поставено под запрещение, **е неприложима поради следните аргументи:**

- Извършването на отделни проверки в две различни администрации и регистри би довело до забавяне във връщането на информацията към ОХИ и съответно използването ѝ;

- Разработването на еднакви услуги и справки в две различни администрации и тяхната поддръжка като работоспособност води до нецелесъобразност и увеличаване на административната тежест както за ОХИ от гледна точка на получаването на достъпите и ползването, така и за администрациите от техническа гледна точка и от гледна точка на поддръжка на услугите;

- Реализираният към момента сървис и електронна услуга в НАП са достъпни в режим 24/7, като НАП е осигурила и административен ресурс за поддръжката на тези услуги. В случай че такава услуга се разработи и в МРРБ, то следва също да се организира процесът по нейната поддръжка;

- Към момента запитванията от ОХИ, на които НАП отговаря ежедневно към регистъра са над 1 000 000 броя, като НАП осигурява автоматични отговори на тези запитвания в срок до 3 ms. В случай че се разработи и услуга към МРРБ за проверка и в техните регистри, то това би довело до забавяне на отговорите към ОХИ или в някои случаи, поради технически проблеми в една от организациите, услугата да спре изобщо да работи, което ще доведе до увеличаване на напрежението в отношенията между НАП и ОХИ и търсене на отговорност към администрациите за занесени щети.

3. Достъп до данните в Регистъра от страна на трети лица:

Становище на МРРБ:

От министерството изразяват определени опасения, че ЗХ предвижда „възможност за достъп до този регистър на трети лица” (включително служители на организаторите на хазартни игри) - чл. 10д, ал. 2 от закона.

Становище на НАП:

С оглед постигане на баланс между спазване на законовото задължение, което се прилага спрямо НАП да уведомява организаторите на хазартни игри за лицата, вписаните в регистъра, съгласно

чл. 10д, ал. 1 от ЗХ, от една страна, недопускане реализирането на имуществени или неимуществени вреди на лицата, както и с оглед изпълнение на нормативното изискване в чл. 10д, ал. 2 от ЗХ достъп до данните в регистъра да имат **само** определени от ОХИ техни служители от друга страна, НАП е реализирала възможност за извършване на справка от ОХИ относно наличието на вписано в регистъра лице под формата на електронна услуга, достъпна с КЕП в Портала за електронни услуги на НАП (U2S-интерфейс потребител-система) и/или приложен програмен интерфейс във вид на уеб-сървис (S2S-интерфейс система-система). Достъпът до услугата е ограничен до всички юридически лица с издаден активен лиценз за организиране на хазартни игри и упълномощените от тях служители. За целите на предоставяне на достъп до услугата се правят автоматизирани проверки дали ОХИ е със статус „регистриран“, има поне един запис със статус „активен“ за лиценз по ЗХ и дали упълномощеното лице е с активно заявление за достъп до тази услуга. Проверката се изпълнява при всяко достъпване на услугата и в случай че ОХИ вече няма активен лиценз или не е със статус „регистриран“ или няма активно заявление за достъп до електронните услуги на НАП, тогава достъпът до услугата не се разрешава. По отношение на уеб-сървисът, наред с някои от посочените по-горе изисквания за електронната услуга, се извършва и проверка дали използваният токън (софтуерен ключ) за достъп е активен, като е дефиниран процес по заявяване, и предоставяне на софтуерен токън, чрез електронна услуга в портала на НАП след изрично попълване и подписване на искане за издаване на софтуерен токън. Максималният срок на валидност на този токън е една година, като един месец преди изтичането му ОХИ може да поиска издаване на нов токън.

Важно е да се отбележи, че на ОХИ не е предоставен достъп до данните в Регистъра, а същите извършват единствено отделни справки по идентификатор на лице, заявило желание за участие в хазартна игра. При извършваната проверка на въведения идентификатор, в случай че същият е вписан в регистъра (пълно съвпадение на идентификатор), се визуализира съобщение, че лице с идентификатор 111111**** и имена X. Y. Z (X – инициал на собствено име, Y – инициал на презиме, Z – инициал на фамилия) към дата (системната дата) е вписано в Регистъра по чл. 10г от ЗХ. Визуализирането на данни за инициал на собствено, бащино и фамилно име на вписаното в регистъра лице ще предостави възможност на организаторите за самоконтрол относно достоверността на въведения идентификатор (че справката е коректно извършена по отношение на конкретно лице, заявило участие в хазартни игри), но същевременно минимизира риска за проверявания субект в случай на нарушение на сигурността на личните му данни. В случаите, в които за проверяваното лице посредством въведен негов идентификатор няма данни същото да е вписано в регистъра, пред оторизирания потребител на справката се визуализира единствено частично замаскиран идентификатор, **но не и инициали на имената** по документ за самоличност.

В Техническите изисквания детайлно са разгледани въпросите, свързани с опазването на информацията и осигуряване на мрежова и информационна сигурност.

4. Изводи и предложения от страна на искащата данните институция – НАП:

4.1. Към настоящия момент изграденият от НАП Регистър се явява единствената предвидена от законодателя мярка за защита на уязвимите лица и техните близки, в т.ч. и единствена възможност **забраната** за участие в хазартни игри на категорията уязвими лица, посочени в чл. 10в, ал. 2, т. 2 от ЗХ, да бъде спазена, а именно – чрез приобщаване/импортиране на данните за имена и идентификатор на лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение в Регистъра по чл. 10г от ЗХ, наред с данните за вписалите се в същия лица (другите категории уязвими лица по чл. 10в, ал. 2, т. 3 и т. 4 от ЗХ).

4.2. НАП счита, че е налице валидно правно основание за обработване на посочената категория лични данни. Липсата на достъп до данните от страна на надзорния орган в областта на хазарта и хазартните дейности – НАП, възпрепятства изпълнението на законово задължение, което се прилага спрямо ОХИ и **ще постави НАП във фактическа невъзможност да изпълнява вменените ѝ със закон задачи и правомощия.**

4.3. Гарантирането на правата на субектите би се постигнало посредством изпълнението на следните организационни и технически мерки:

- от НАП предлагат да бъдат обработвани **единствено лични данни от категорията на идентификатор ЕГН**, без каквито и да е допълнителни данни относно имена на лицата и/или данни за наличието на конкретни медицински предпоставки, водещи до правната последица на поставяне под запрещение;

- импортирането/приобщаването на данните за идентификатор ЕГН на запретените лица в Регистъра по чл. 10г от ЗХ ще предостави допълнителна защита за тези лица, тъй като оправомощените да извършват справки по чл. 10д, ал. 2 от закона длъжностни лица, определени от изпълнителния директор на НАП, както и служители, определени от организаторите на хазартните игри, **не биха били в състояние да диференцират кои от вписаните в регистъра лица са се вписали доброволно или чрез свой законен представител, и кои от тях са поставени под запрещение;**

- предвидени са подходящи технически мерки за защита на данните в Регистъра;

4.4. По отношение на принципа „*свеждане на данните до минимум*” – за ОХИ същият категорично ще бъде спазен, тъй като Регистърът е функционално създаден по начин, който да позволява извършването на конкретна справка, в конкретен момент, по отношение на точно определено лице, което е заявило желание за участие в хазартна игра, като връща изключително минимизирана информация относно обстоятелството дали лицето е вписано или не в Регистъра, без каквито и да е допълнителни данни. Що се касае до предоставянето на данни на НАП за идентификатор ЕГН на всички вписани в НБД „Население” запретени лица, от НАП изразяват следното:

Забраната, както беше споменато по-горе, в качеството си на тотална, повсеместна и неограничена във времето рестрикция от определени индивидуални права с цел защита на дадени общи/обществени интереси, **предполага постоянен достъп на НАП до съответните данни. В противен случай съществува реален риск от частично неизпълнение на забраната.**

4.5. Предоставянето на достъп на НАП до данни на вписаните в НБД „Население” запретени лица само по отношение на отделни случаи, без този достъп да се отнася до целия регистър с лични данни (съображение 31 от преамбюла на ОРЗД), би било нецелесъобразно и на практика **ще обезсили императивната разпоредба за въвеждане на забрана** от участие на запретените лица в хазартни игри, поради съображенията, изложени в становището на НАП към т. 2 от настоящето изложение.

4.6. Функциите на ЕСГРАОН са да осигури информационно и административно обслужване на законодателната, **изпълнителната** и съдебната власт. Съгласно чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗГР, **данните от ЕСГРАОН се предоставят на държавни органи и институции съобразно законоустановените им правомощия, каквито в настоящия случай безспорно са вменени със закон на НАП.**

4.7. Евентуално бъдещо сътрудничество между МРРБ и НАП по отношение на обмен на данни за идентификатор ЕГН на запретени лица, във връзка с официалните правомощия на НАП по реализиране на забраната за участие на посочената категория лица в хазартни игри, може да бъде регламентирано с актуализиране на действащата **Инструкция № И-6 от 6.07.2006 г. за осигуряване на текущ обмен на информация между Националната агенция за приходите към министъра на финансите и Министерството на регионалното развитие и благоустройството** (Издадена от министъра на финансите и министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 61 от 28.07.2006 г.).

Във връзка с гореизложеното, от НАП отправят молба за изразяване на становище по следните въпроси:

1. Налице ли е правно основание за Националната агенция за приходите да обработва лични данни от категорията единствено на идентификатор ЕГН (или аналогичен) на лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение, за целите на изпълнение на разпоредбата на чл. 10в, ал. 2, т. 2 във вр. чл. 10в, ал. 1 от ЗХ?

2. Допустимо ли е данни за идентификатор ЕГН (или аналогичен) на лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение, без каквато и да е допълнителна информация, пряко или косвено свързана с тяхното здравословно състояние, да бъдат импортирани/приобщени към данните, обработвани в Регистъра по чл. 10г, ал. 1 от ЗХ, предвид че последният е единствената предвидена към момента законодателна мярка за реализиране на забраната по чл. 10в, ал. 1 от ЗХ за претените лица да не участват в хазартни игри?

Правен анализ:

Законът за гражданската регистрация (ЗГР) е нормативният акт, уреждащ условията и реда за гражданската регистрация на физическите лица в Република България. Тя включва съвкупността от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му в качеството на носител на субективни права, като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес, наличие на правни ограничения и др. (чл. 1, ал. 1 и 3 ЗГР).

Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН) е национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях. Една от ключовите функции на ЕСГРАОН е да **осигурява информационно и административно обслужване на законодателната, изпълнителната и съдебната власт в страната** (чл. 101, т. 6 ЗГР).

В тази връзка, в разпоредбата на чл. 10б, ал. 1 от ЗГР са изброени изчерпателно условията и категориите субекти, на които Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване” (ГД „ГРАО”) в Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) предоставя данни от ЕСГРАОН, а именно на:

1) българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси;

2) държавни органи и институции съобразно законоустановените им правомощия;

3) български и чуждестранни юридически лица – въз основа на закон, акт на съдебната власт или разрешение на Комисията за защита на личните данни.

Според трайната практика на Върховния административен съд (ВАС)¹ условията, при наличието на които данните от ЕСГРАОН подлежат на предоставяне са различни и разликите са обусловени от вида на правния субект, поискал достъп до тях. В нормата на чл. 10б, ал. 1 ЗГР са определени три отделни категории субекти, на които се предоставят данни от ЕСГРАОН – физически лица (т. 1), държавни органи и институции (т. 2) и юридически лица (т. 3).

Съгласно чл. 2, ал. 3 от Закона за хазарта (ЗХ) в хазартните игри могат да участват само пълнолетни дееспособни физически лица, за които няма ограничения в този или в други закони. Същевременно с чл. 10в от ЗХ се въвеждат мерки за защита, които целят да се намалят или избегнат потенциални негативни икономически, социални и личностни последици за уязвими лица и техните близки и които имат за цел забрана или недопускане до участие в хазартни игри. Категориите уязвими лица са изчерпателно посочени в ЗХ, а именно:

- малолетните и непълнолетните;
- лицата, поставени под пълно или ограничено запрещение;

¹ Решение № 9979 от 30.11.2004 г. по адм. д. № 3377/2004 г., V отд. на ВАС; Решение № 13931 от 19.12.2016 г. по адм. д. № 13984/2015 г., III отд. на ВАС; Решение № 87 от 05.01.2017 г. по адм. д. № 14661/2015 г., III отд. на ВАС; Решение № 5034 от 24.04.2017 г. по адм. д. № 1356/2016 г., III отд. на ВАС; Решение № 4939 от 20.04.2017 г. по адм. д. № 2685/2016 г., III отд. на ВАС; Определение № 6677 от 04.06.2008 г. по адм. д. № 4261/2008 г., III отд. на ВАС

- всяко лице, което смята, че има проблем с хазарта;
- лицата, чието социално положение и/или равнище на доходи може да ги направи по-податливи към участие в хазартни игри и развиване на хазартна зависимост.

Въведените мерки за защита, изразяващи се в забрана и недопускане до участие в хазартни игри, налагат обработването на лични данни, свързани с тяхната дееспособност и евентуални правни ограничения, като такава информация е налична единствено в ЕСГРАОН.

Забраната за участие в хазартни игри на определени лица предполага задължението на организаторите на хазартни игри (ОХИ) и съответно на контролния орган НАП, с цел упражняване на официалните си правомощия, да достъпват въпросната информация с цел изпълнение на изискванията на ЗХ.

При така изложените аргументи може да се направи обоснован извод, че е налично правно основание за достъп до данните в ЕСГРАОН с цел проверка за евентуалното поставяне на лицата, изразили желание за участие в хазартни игри, под пълно или ограничено запрещение, доколкото тази информация не е налична в документа за самоличност.

За ОХИ приложение намира основанието по чл. 6, пар. 1, б. „в” във връзка с чл. 9, пар. 2, б. „ж” от ОРЗД и чл. 2, ал. 3, както и чл. 10в от ЗХ. Основанието за получаване на достъп до лични данни от органите на НАП, за посочените по-горе цели, е чл. 6, пар. 1, б. „д”, пр. 2 във връзка с чл. 9, пар. 2, б. „ж” от Регламент (ЕС) 2016/679 и чл. 16, чл. 17 и чл. 89 от ЗХ, което е и предпоставката да се приложи хипотезата на чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗГР.

Водени от изложеното дотук, с цел яснота, се налагат някои допълнителни принципни уточнения. Компетентността на органите на управление се очертава с кръга от правомощия, които са им възложени по осъществяване на определени държавни функции. Властническият характер на тези отношения дава права и задължения на административния орган по отношение на собствената му дейност, а именно държавното управление. Регламентирането на правомощията на административния орган предвижда извършването на множество конкретни действия, чрез които непрекъснато и съвкупно се реализира неговата компетентност.

В духа на вече изразени от КЗЛД становища (рег. № ПНМД-01-87/2020 г. и рег. № ПНМД-01-64/2021 г.), не може да се сподели позицията за стриктното тълкуване на разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗГР, да се изисква наличието на „законоустановено правомощие” на държавен орган или институция – т.е. изрично уредено право на достъп до данните от ЕСГРАОН. Във въпросното твърдение има вътрешно противоречие. Публичните органи, като субекти на административното право, имат властнически правомощия, които са свързани с тяхната компетентност в съответна сфера на обществени отношения. В съществена част от случаите, упражняването на правомощия, респективно реализирането на компетентността, е свързано с обработване на лични данни. Нещо повече, обработването на лични данни в определени случаи **е необходимо** за упражняването на официални правомощия. Това означава, че реализирането на правомощията се обуславя от необходимостта за обработване на определен обем от лични данни, докато в противен случай може да се възпрепятства или да се стигне до невъзможност да се упражнят възложените от закон правомощия (арг. чл. 6, пар. 3 от Регламент (ЕС) 2016/679). В този смисъл обработването на лични данни не може само по себе си и самоцелно да е правомощие, то обаче може да е необходим и съществен елемент от сложния фактически състав на упражняването на властническите правомощия от органа на държавна власт. Подобно стеснително тълкуване на смисъла на понятието „правомощие”, противоречи на Регламент (ЕС) 2016/679, тъй като води до неприложимост на правното основание за обработване на лични данни по смисъла на чл. 6, пар. 1, б. „д”, пр. 2 от същия. По аналогия на казаното по-горе, стеснителното тълкуване би довело и до практическа невъзможност за публичните органи да получават данни от ЕСГРАОН, необходими за изпълнение на техните правомощия, тъй като те могат да попаднат единствено в обхвата на хипотезата по т. 2 на чл. 106, ал. 1 от ЗГР. Недопустимо е от публичните

органи да се изисква наличието на изрично разписано в нормативен акт задължение/право на достъп до данните от ЕСГРАОН, тъй като подобен подход би разширил както основанията за обработване на лични данни по ОРЗД, така и би бил в противоречие със специалния статут на публичните органи, предвиден чрез ясното разграничение на правните субекти по чл. 106, ал. 1 от ЗГР.

Не на последно място, в настоящия правен анализ заслужава да се акцентира и върху приложното поле на Закона за електронното управление (ЗЕУ), който урежда обществените отношения между административните органи, свързани с работата с електронни документи и **предоставянето на административни услуги по електронен път, както и обмена на електронни документи между административните органи**. Съгласно разпоредбите на ЗЕУ, административните органи не могат да изискват от гражданите и организациите представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, а са длъжни да ги съберат служебно от първичния администратор на данните. Първичният администратор на данни е административен орган, който по силата на закон събира или създава данни за гражданин или организация за първи път и изменя или заличава тези данни (в случая това е ГД „ГРАО“ в МРРБ). **Нещо повече, ЗЕУ вменява на първичния администратор задължение да изпраща служебно и безплатно данните на всички административни органи, които въз основа на закон също обработват тези данни и са заявили желание да ги получават.** Това задължение по ЗЕУ напълно кореспондира с възложените с чл. 101 от ЗГР функции на ЕСГРАОН, *inter alia*, осигуряване на информационно и административно обслужване на законодателната, изпълнителната и съдебната власт. В същия дух е и разпоредбата на чл. 36, ал. 6 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), съгласно която органът, водещ производството по своя инициатива или по искане на страна, изисква от съответните административни органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, в рамките на своята компетентност да издадат и изпратят удостоверения, да изпратят документи, други доказателства или информация, от значение за производството. Тези принципни положения кореспондират и с нормата на чл. 111 от ЗГР, съгласно която **ЕСГРАОН предоставя данни на информационните системи в страната и получава данни от тях**, а предоставяните от ЕСГРАОН данни за гражданската регистрация на лицата имат задължителен характер за останалите информационни системи, извършващи административно обслужване на населението (каквато по своята същност представлява системата на НАП).

Наред с горното, следва да се има предвид, че в законодателството за защита на данните е залегнало принципно правило, според което исканията за разкриване на данни, освен че трябва да са съобразени с целите на обработването, следва **винаги да бъдат обосновани и да засягат само отделни случаи и не трябва да се отнасят до целия регистър с лични данни или да водят до свързване на регистри на лични данни** (арг. съобр. 31 от ОРЗД). Това разбиране намира израз и в трайната практика на КЗЛД по въпросите за достъп до регистри, създавани и поддържани от публичните органи. **Според трайната практика на КЗЛД пълен и неограничен достъп до регистри, поддържани от публични органи е недопустим (вкл. предоставянето на копие/извадка от целия регистър или на определена част от същия).**

Предоставянето от МРРБ и съответното съхранение на данните от НАП на всички запрети лица, съдържащи се в ЕСГРАОН, не съответства на принципите за защита на личните данни, поради потенциалния, но и реален риск от обработване на данните на трети лица, различни от конкретно явилите се при съответното ОХИ и заявили участие за конкретни хазартни игри. Така ще се обработват лични данни на физически лица, които може никога да не заявят пред ОХИ участие в хазартни игри. В този смисъл, общото и неизбирателно² обработване (в случая достъп и съхранение) на данните на всички запрети лица е недопустимо, тъй като не може да се обоснове необходимостта и пропорционалността (чл. 5, пар. 1, б. „б“ и „в“ от ОРЗД) за обработването им от НАП и ОХИ. В същото време, периодичното предоставяне на тези данни от МРРБ на НАП за всички запрети лица, вписани в регистъра на Населението, би довело и до нарушение на принципа за точност

² Вж. мотивите на Решение на Съда на ЕС от 17.11.2022 г. по дело C-350/21

(чл. 5, пар. 1, б. „г” от ОРЗД), доколкото информацията в ЕСГРАОН е динамична. Не на последно място, следва да се отбележи, че нарушението на принципите за обработване на лични данни и липсата на правно основание, са скрепени с по-високите санкции, въведени с чл. 83, пар. 5, б. „а” от Регламент (ЕС) 2016/679.

Отчитайки правния анализ, изложен по-горе, в разглеждания случай, ГД „ГРАО” към МРРБ може да предостави чрез НАП данни на ОХИ, необходими им за извършването на конкретни проверки/справки за наличието на запрещение на конкретните лица, заявили участие в хазартни игри. Механизмът за предоставяне на тази информация, включително въведените технически и организационни мерки, трябва да осигурят проследимост, пълна отчетност и контрол по отношение на достъпа до въпросните данни (арг. чл. 5, пар. 2 във връзка с чл. 24 от ОРЗД).

По тези съображения и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б” от Регламент (ЕС) 2016/679 във вр. с чл. 10а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни и чл. 51, т. 2 и чл. 12 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

1. За целите на изпълнение на контролните си правомощия по Закона за хазарта, НАП може да получава от ГД „ГРАО” към МРРБ, под формата на конкретни справки по ЕГН, достъп до данните за наличието на запрещение на конкретните лица, заявили участие в хазартни игри.

2. За целите на изпълнение на законовите си задължения по Закона за хазарта, чрез НАП, ОХИ могат да получават от ГД „ГРАО” към МРРБ, под формата на конкретни справки по ЕГН, достъп до данните за наличието на запрещение на конкретните лица, заявили участие в хазартни игри.

3. Механизмът за опосредствано достъпване до тези данни, включително въведените технически и организационни мерки (от ГД „ГРАО” към МРРБ, НАП и ОХИ), трябва да осигурят проследимост, пълна отчетност и контрол по отношение на достъпа до тях (арг. чл. 5, пар. 2 във връзка с чл. 24 от ОРЗД).

4. Предоставянето от ГД „ГРАО” към МРРБ на предварителен, пълен и неограничен достъп на НАП и ОХИ и последващото съхранение от тях на данните за всички запрети лица, противоречи на принципите за обработване на лични данни, прогласени в чл. 5 от ОРЗД.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /П/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /П/

Мария Матева /П/

Веселин Целков /П/

Комисия за защита на личните данни

Председател: Венцислав Караджов

Членове: Цанко Цолов
Мария Матева
Веселин Целков

Информационен бюлетин № 6 (105) 2023 г.

Издава се съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗЗЛД

Уеб сайт на КЗЛД: www.cpdp.bg

Разпространява се в електронен вид

ISSN 2367-7759